

DRAUGAS

PERIODICALS
January 14,
Vol. LXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIO - JANUARY 14, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/13/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 10
Kaina 50 c.

Retėja Krikščionių demokratų partijos gretos

Klaipėda-Vilnius, sausio 13 d. (BNS) — Krikščionių demokratų partijos (LKDP) moderniojo sparno atstovas Aidas Palubinskas metė partijai kaltinimus užgniauziant žodžio laisvę ir griežtai sukritikavo Bažnyčios hierarchus bendant daryti įtaką politikai.

Ketvirtadienį dienraštis „Klaipėda“ paskelbė A. Palubinsko pareiškimą uostamiesčio LKDP skyriui. Jis pareiškė atsisakyti iš LKDP Klaipėdos skyriaus vicepirmininko posto ir išėjęs iš LKDP.

A. Palubinskas yra Seimo pirmininko pavaduotojo Felikso Palubinsko sūnus.

F. Palubinskas lapkritį pralaimėjo LKDP pirmininko rinkimus, gruodį pasitraukė iš Krikščionių demokratų frakcijos Seime, o sausio 12 d. įstojo į Moderniųjų krikščionių demokratų frakciją.

Anot A. Palubinsko pareiškimo, jis „kaip krikščionis ir kaip politikas“ negali sau leisti likti partijoje, „kuri yra atsisakiusi savo pagrindinių veiklos tikslų ir yra tapusi siaura organizacija, siekianti užgniauziti žodžio ir spaudos laisvę ir užmerkianti akis neekskludavimui, o tik savarankiškumui ir savarankiškumui“. „Negaliu likti partijoje, kurioje tie, kurie nori judėjimo platėjimo, aktyvumo ir sąjūdinimo, yra vėjai iš partijos“, sakoma pareiškime.

Pasak A. Palubinsko, jis matė krikščioniškąją demokratiją „kaip platų judėjimą žmonių, kurie tiki, kad tai yra ideologija, kuri siūlo teisingiausius sprendimus Lietuvai ir jos gyventojams, o ne kaip siaurą interesų grupę, kuri pasitenkina viešu poteriavimu ir įsivaizdavimu, kad sekma-

A. Palubinsko pareiškimu, Lietuvos Katalikų Bažnyčia, ypač Žemaitijos vyskupijoje, „turi rimtų problemų“, kurių nepataisius, gali būti pakirstas Bažnyčios autoritetas. „Aš piktinuosi, kai Žemaitijos aukščiausi dvasiškai kišasi į krikščioniškosios demokratijos politinę veiklą, t.y. LKDP veiklą“, sakoma A. Palubinsko pareiškime.

„Esu užtektinai sąmoningas krikščionis, kad žinočiau, kaip pirvalau dirbti politikoje, o ne laukiu, kad kunigas man lieptų vienaip ar kitaip balsuoti“, teigia A. Palubinskas.

LKDP valdybos pirmininkas, Seimo narys Kazimieras Kuzminskas sakė, kad A. Palubinsko žingsnis yra „natūralus“. „Žmonės renkasi, mato perspektyvas. Fiziniai asmenų pasikeitimai nedaug lemia“, sakė K. Kuzminskas. Anot jo, LKDP pagal planą ruošiasi savivaldybių rinkimams, ir Klaipėdos LKDP skyrius surengs savo narių konferenciją, kurioje bus išrinktas naujas skyriaus pirmininko pavaduotojas.

K. Kuzminskas atmetė priekalpus dėl Bažnyčios vadovų dalyvavimo partijos veikloje. „Hierarchai yra Lietuvos pilietiniai, jiems nedraudžiama dalyvauti partijų veikloje. Jiems ne tas pat, kokiems žmonėms vadovaujant, reikia dirbti“, sakė K. Kuzminskas.

„Modernistų“ sluoksniuose vyrauja nuomonė, kad „konservatyviojo“ sparno krikščionys demokratai pasinaudoja Bažnyčios hierarchų autoritetu savo partinės veiklos tikslams.

Konservatoriai „prisiminė“ iš partijos pašalintus kolegas

Vilnius, sausio 13 d. (BNS) — Konservatorių aukštuosiuose sluoksniuose mąstoma apie gerus santykius su kitais dešiniaisiais ir vėl bandoma išsiaiškinti, ar teisėtai daugiau kaip prieš metus iš partijos buvo pašalinti buvę ministrai sutuoktiniai Laima Andrikienė ir Vidmantas Žiemelis.

Tarybos, aukščiausio tarp suvažiavimų konservatorių partijos organo, narys, partijos mėnesinio biuletenio „Tėvynės sąjungos žinios“ vyriausiasis redaktorius Vladimiras Liaučius kreipėsi į partijos Priežiūros komitetą, prašydamas išsiaiškinti, ar teisėtai iš partijos pašalinti L. Andrikienė ir V. Žiemelis. L. Andrikienė ir V. Žiemelis pašalinti iš TS (LK) aplinkybės ir nustatyti, ar juos šalinant, nebuvo pažeisti partijos įstatai ir ar pašalinimas buvo „pelnas“.

Pašalinti iš partijos, buvusio Europos reikalų ministro L. Andrikienė ir buvusio vidaus reikalų ministras V. Žiemelis rudenį subūrė ir įregistravo Tėvynės liaudies partiją (TLP). L. Andrikienė išrinkta šios partijos pirmininke.

Tai jau antras kartas per šį pusmetį, kai Tėvynės sąjungos nariai nori išsiaiškinti buvusių įtakingų ir tuometiniam premjerui Gediminui Vagnoriui prieštaravusių partijos veikėjų pašalinimo aplinkybes. Spalį panašų kreipimąsi pateikė parlamentari

konservatoriai Rytas Kupčinskas ir Algimantas Sėjūnas, surinkę keliolika parašų. Konservatorių partijos Priežiūros komiteto pirmininkas parlamentaras Algirdas Katkus sakė, kad „teisingumas minėtoju atveju turi būti atstatytas“. Pasak A. Katkaus, „pažeidimas yra aiškus, jie neteisėtai pašalinti“, tačiau tokių neteisėtų dalykų esama ir daugiau, ypač partijos skyriuose.

Anot Priežiūros komiteto pirmininko, kitą savaitę komitetas svarstys „kai kurių asmenų, ir konkrečiai (buvusio ministro) Kęstučio Skrebio vaidmenį“ L. Andrikienės ir V. Žiemelio pašalinimo istorijoje.

Nors, pasak A. Katkaus, pašalintųjų pakvietimo sužeisti partijos įstatai ir ar prarado savo svarbą, teisingumo nustatymas galėtų būti naudingas sutelkiant dešiniausias jėgas. Anot jo, Tėvynės liaudies partija nėra tolima nuo konservatorių ideologijos.

1998 m. Naujųjų metų išvakarėse tuometinė F. Vagnoriaus vadovaujama konservatorių valdyba pašalino L. Andrikienę ir V. Žiemelį iš partijos „už elgesį, nesuderinamą su TS (LK) įstatais ir veikima prieš Tėvynės sąjungos bei koalicinės vyriausybės programą“.

V. Žiemelis buvo vienas kategorizacijų G. Vagnoriaus

Nuotr.: Sausio 13-ąją Lietuvos Laisvės gynėjų paminklo padėję gėlių puokštės padėjo ir žvakelės uždegė (iš kairės) Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, prezidentas Valdas Adamkus, ministras pirmininkas Andrius Kubilius ir Vilniaus miesto meras Juozas Imbrasas.

Tėvynė pagerbė savo laisvės gynėjų atminimą

Vilnius, sausio 13 d. (Elta) — Ketvirtadienį Lietuvos Seime surengtas iškilmingas posėdis, skirtas Laisvės gynėjų dienai paminėti.

Posėdžiui pirmininkavęs Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pakvietė visus susirinkusius tylos ir susikaupti minutę pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Lietuvos prezidento, Seimo ir Vyriausybės vardu savivaldybių atstovai padėjo gėlių ant žuvusiųjų kapų Alytuje, Kaune, Kėdainiuose, Marijampolėje, Rokiškyje. Igalioji Seimo nariai padėjo gėlių Medininkų žudynių ir Gintaro Žagunio žuvimo vietoje.

Laisvės gynėjų atminimui

skaitė maldą, prašydamas Aukščiausiojo, kad ši šventa vieta kiekvienam iš mūsų primintų aukos ir laisvės kainą, paskatintų gyventi taikoje ir broliškoje vienybėje.

* Beveik 1,5 mėnesio treniravęsi Italijos kariiai Lietuvoje paliko per 12 mln. litų. Krašto apsaugos ministerijos (KAM) Visuomenės informavimo skyrius pranešė, kad italų kariai patys pirkė maistą, degalus, mokėjo už telekomunikacijų paslaugas, nuomojosi įvairius daiktus. Lietuva nemokamai suteikė kariams Pabrados poligoną, o už jo parengimą pratyboms ir karių gyvenimą mokėjo patys italai. Tai buvo pirmosios pratybų, kuriose dalyvavo didelis NATO valstybių karinis dalinys. Mokymuose dalyvavo Italijos „Julia“ brigados batalionas (apie 900 karių) ir Lietuvos kariuomenės motorizuotos pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ pėstininkų kuopa bei bataliono štabo karininkai (per 130-150 karių).

* Vyriausybė iš rezervo fondo paskirsė beveik pusę milijono litų. 200,000 Lt paskirta Vilniaus miesto Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos rinktinei „Vytiš“ diplomatinio atstovybių užsienyje apsaugai užtikrinti. 100,000 Lt skirti Archyvvų departamentui paieškos Rusijos archyvuose ir jų mikrofilmavimo išlaidoms padengti. 47,500 Lt skirta Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento kompensacijoms nukentėjusiems tarnyboje išmokyti, 40,000 — gaisro metu sunaikintai Alantos žemės ūkio mokyklos mokymo bazei atkurti, 40,000 — Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kuri Vydio Kryžiaus ordino kavalieriai Tomui Šernui nupirks elektrinį vežimėlį.

* Baltarusijos ambasada Vilniuje ramiai reagavo į skandalą, pagarsėjusį „2000 metų lietuvių kalendorių“ ir tikisi, jog ateityje tokie faktai nepasikartos. Ketvirtadienį išplatintame pranešime spaudai reiškiamas nusistebėjimas dėl kalendoriaus, kuriame dalis Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos teritorijos pažymėtos kaip laikinai okupuotos Lietuvos etninės žemės. Pranešime pažymima, kad lapkričio 1 d. — tik pensijų draudimu.

* Seimas vieningai priėmė Diplomatinės tarnybos įstatymo pataisai, kuri aiškiau apibrėžtų, kaip ir kokia draudimo rūšimi draudžiami diplomatai ir jų sutuoktiniai. Diplomatinės tarnybos įstatymo numato, kad diplomatai draudžiami socialiniu ir sveikatos draudimu, o diplomatai sutuoktiniai nuo 1999 metų lapkričio 1 d. — tik pensijų draudimu.

Maskvoje reikalaujama paleisti Vilniuje kalinamus komunistus

Maskva, sausio 13 d. (BNS) — Ketvirtadienį apie dvidešimt politinių aktyvistų prie Lietuvos ambasados Maskvoje su raudonomis vėliavomis surengė mitingą ginti Lietuvos komunistams, nu-teistiems už aktyvų dalyvavimą nepavykusiam 1991 metų sausio 13-sios perversme Vilniuje.

Mitinge kalbėjo žurnalistas Stanislas Mickevičius, pasislėpęs nuo Vilniaus teismo nuosprendžio, ir buvęs promaskvietiškojo Vilniaus ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) vadas Boleslavas Makutinovičius. Jis į Rusiją pabėgo po 1991 metų rugpjūčio puto Maskvoje.

Plakatu, kuriuos laikė mitinguotojai, užrašai ragino paleisti į laisvę Mykolą Burokevičių, Juozą Jermolavičių ir kitus buvusius SSKP Lietuvos padalinio veikėjus, pernai rugpjūtį nuteistus už aktyvų dalyvavimą perversme.

S. Mickevičius pareiškė, kad Lietuvos komunistų partija ir jos vadas neteisėtai apkaltinti kraujo liejimo organizavimu ir 14 žmonių žūtimi, nes pagrindiniai organizatoriai buvo tuometinis SSRS prezidentas Michail Gorbachiov, gynybos ministras Dmitrij Jazov ir KGB vadovas Vladimir Kriucok. Prieš jėgos panaudojimą Vilniuje, pasak S. Mickevičiaus, iš visų Sovietų Sąjungos vadovų buvo tik ministras pirmininkas Nikolaj Ryzkov.

Dėl kraujo liejimo, S. Mickevičiaus nuomone, kaltas ir Lietuvos judėjimo už nepriklausomybę vadovas Vytautas Landsbergis bei jo aplinka: jie, pasak komunisto, provokavo žmones.

Pernai spalio pabaigoje Lietuvos generalinė prokuratūra sudarė tardymo grupę, kuri toliau tiria 1991 m. sausio 13-sios įvykių baudžiamąją bylą, kadangi grupė iki šiol nuteisintų asmenų įtariama nusikalstamais veiksmais prieš Lietuvos valstybę. Taip tęsiamas baudžiamasis persekiojimas asmenų, kurie nuo Lietuvos teisingumo slapstosi Rusijoje ir Baltarusijoje.

Tai yra 1991 m. sausio 13-sios sąmokslą organizavusių ir vykdytojų laikomų Vladislavas Švedas, Stanislas Jonienė, Edmundas Kaspelevičius, Algimantas Nauzdžiūnas, Aleksandras Subotinas, Valentinas Lazutka, Pavelas Vasilienka, Vladimiras Šurupovas, Viktoras Ušchopčikas ir kiti, iš viso 43 asmenys.

„LUKoil“ ir „Mažeikių naftos“ derybos persikėlė į Rusiją

Būtingė-Maskva, sausio 13 d. (Elta) — Ketvirtadienį Maskvoje susivienijimų „LUKoil“ ir „Mažeikių nafta“ atstovai tarėsi dėl ilgalaikio naftos tiekimo iš Rusijos į Lietuvą. Tuo metu Būtingės terminalo inkarų išmetimo zoną pasiekė su Norvegijos vėliava plaukiojantis „Tromas“ tanklaivis, atgabėjęs per 80,000 tonų Šiaurės jūros naftos, skirtos Mažeikių naftos perdirbimo įmonei.

Tai jau trečias kartas, kai „Mažeikių nafta“ per Būtingės terminalą atsigaubėna žaliavos iš Vakarų.

Pasak „Mažeikių naftos“ informacijos tarnybos, susivienijimui priklausančių Būtingės terminalo ir Birtų naftotiekio darbas igauna pagreitį, tikimasi, kad dides ir aptarnaujamų tanklaivių, ir žaliavų transportavimo naftotiekio, ir perdirbimo apimtys.

Lietuvos valdžios nuostatai ir teigiamai vertina Lietuvos vyriausybės vadovo, Užsienio reikalų ministerijos ir kitų valstybės institucijų reakciją. „Atkreipdama dėmesį į tai, kad kalendoriaus spausdinimas yra privatus sumanymas, Baltarusija tikisi, kad Lietuvos valdžia neleis ateityje pasikartoti panašioms reikšmėms, kurie jokių būdu neprisideda prie gerų kaimyninių santykių plėtos“, rašoma pranešime spaudai.

KALENDORIUS

Sausio 14 d.: Šv. Hilarijus, Aukštųjų, Laimonas (Laimis), Lilija, Teodosijus.

Sausio 15 d.: Dailius, Ida, Meda, Paulius, Skirgaila, Snieguelė.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

SĖKMINGAS KELIAS Į NCCA TURNYRĄ

Po įtemptų 14-kos rungtynių, Delaware universiteto krepšinio komanda sėkmingai vyksta į šių metų NCCA turnyrą. Vienas iš vadovų yra lietuvis, šios krepšinio komandos kapitonas Kęstutis Marčiulionis, universiteto baigiamųjų metų studentas.

Ši rungtynių sezoną Delaware u-to komanda baigė su 11 laimėjimų ir 3 pralaimėjimais. Kęstutis komandoje yra antras rezultatyviausias žaidėjas (17.4 taškų per žaidimą vidurkiu), pirmas tritaškių metime (arti 50%) ir vienas geriausių komandoje gynėjų.

1999 m. Fiesta Bowl Classic turnyre Kęstutis pelnė 23 taškus per žaidimą ir buvo išrinktas į šio turnyro garbės penketuką.

Nors šių metų pradžia yra Kęstutis sėkmingiausia, praėjusieji dveji metai taip pat buvo išpūdingi. Per praėjusius dvejus metus jis padėjo Delaware u-to komandai laimėti savo konferencijos taurę ir patekti į NCCA turnyrą. Pernai jis buvo komandoje trečias rezultatyviausias žaidėjas. Šiomis dienomis Kęstutis dažniausiai žaidžia antrojo gynėjo pozicijoje, bet reikalui esant, puikiai sugeba reikštingai išsikišti į priekį.

1999 m. Kęstutis buvo pakviestas į Lietuvos rinktinę, dalyvavusioje Europos pirmenybėse Prancūzijoje, kur jis žaidė išsikišusioje pozicijoje, parodydamas sugebėjimus žaisti šioje pozicijoje, o taip pat, kad jo tritaškių metimas yra pavojingas. Šioje rinktinėje Kęstutis buvo jauniausias ir vienintelis iš JAV studijuojančių Lietuvos krepšininkų. Praėjus

šiais metais jis buvo išrinktas atstovauti Lietuvai 16 metų ir jaunesnių rinktinėje, jis taip pat buvo ir 23 metų amžiaus ir jaunesnių rinktinėje, kuri 1994 m. laimėjo Europos Jaunių pirmenybes.

Dabar Kęstutis yra pakviestas į šių metų Lietuvos olimpinę krepšinio rinktinę. Nauja metiniai linėjimais Kęstutiui — sėkmingai pabaigti universitetą ir Sydneyje olimpiadoje padėti Lietuvos komandai užkopti ant medalių laimėjusių pakylų.

Rimas Gedeika

2000 M. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

2000 m. Š. A. Lietuvos Kalnų (alpinistinės) slidinėjimo pirmenybės š.m. vasario 26 d. vyks Mont Garceau slidinėjimo kurorte, Saint Donat, Quebec, Kanadoje, mažiau 70 mylių ir šiaurę nuo Montrealio. Varžybos vyks Montrealio lietuvių slidinetojų tradicinės iškylos-stovyklos apimtyje. Pirmenybes techniškai vykdys ŠALFASS-gos Kanados Sporto apygarda, o globoja Montrealio lietuvių slidinetojai.

Programa: didysis slalomas ir slalomas, šiose klasėse: berniukų ir mergaičių 9 m. ir jaunesnių, 10-12 m. ir 13-16 m., vyrų ir moterų 17-34 m., vyrų 35-49 m., moterų 35 m. ir vyresnių, vyrų 50-64 m. ir vyrų 65 m. ir vyresnių. Taipogi bus išvesti vyrų ir moterų absoliutus laimėtojai nepaisant amžiaus ir klasės.

Varžybų pradžia — 12 val. Registracija — nuo 11 val. ryto.

Išankstinė dalyvių regist-

Lietuvos Respublikos prezidentui Valdui Adamkui įteikiama šveicarų skulptoriaus Nago Arnold sukurtas 40 cm aukščio bronzinis skulptūra „Olimpiniai 2000-ųjų metų vartai“. Dovana įteikiama Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto pirmininkas Artūras Povilaitis. Įteikimas vyko 1999 m. gruodžio 22 d. vykusiam LTO komiteto metiniam susirinkimui.

Nuotr. Alfredo Plaidžio

2000 METŲ VYRŲ SENJORŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

2000-ųjų m. ŠALFASS-gos vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybės vyks š.m. kovo 25 ir 26 d. Detroito, Mich. Vykdys — Detroito LSK „Kovas“.

Senjorų kategorijai priklausantys 35 m. ir vyresni vyrai, pagal 2000 m. gruodžio 31 d., kitaip tariant, gimusieji 1965 m. ir vyresni.

Galutinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 2000 m. kovo 10 d. imtinai, šiuo adresu.

Mykolas Abarijus, 27465 Frahlin # 202, Southfield, MI 48034. Tel. 248-357-2876; Faksas 248-338-2625; E-mail: michaig@ameritech.net

Papildomas ryšys: **Vytas Polteraitis, tel. 734-420-3137; E-mail: vytop@aol.com**

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS-gos klubams bei kitokiems vienietams, atlikusiems 2000 m. metinę ŠALFASS registraciją. Smulkesnę informaciją gauna visi krepšinio kultūruojantys ŠALFASS klubai. Nauji vienietai prašomi kreiptis į M. Abarių ar V. Polteraitį.

Po galutinės registracijos

LIETUVIŲ KREPŠININKŲ PORĄ HAVAJUOSE

Iki praėjusių metų rudens neteko girdėti atvejo, kad to patio universiteto ar kolegijos krepšinio rinktinėse žaistų vyras ir žmona. Pirmieji tokią staigmeną padarė jaunuoliai iš Lietuvos — Nerijus ir Dainora Puidos, pernai pradėję rungtyniauti Havajų universitete, Honolulu mieste.

Apie juos trumpai jau rašėme „Draugo“ sporto skyriuje (1999 m. lapkričio 19 d. laidoje). Iš tikrųjų, jie šeima sudarė dar neseniai — tik 1999 m. liepos 10 d., užbaigę dvi metę kolegiją Weatherford, Texas valstijoje. Nerijus, kilęs iš Kudirkos Naumiesčio, o Dainora — iš Šiaulių miesto, kartu atvyko laimės ieškoti į JAV ir pradžioje nutupė Dallas, Texas. Tada jie pradėjo studijas jau čia minėtoje kolegijoje ir puikiai užsirekomendavo krepšinyje, nes šioje sporto šakoje jau buvo gerokai pažengę Lietuvoje. Ypač savo gabumais buvo išsiskyrusi Dainora, kuri metus laiko yra atstovavusi Lietuvos merginų rinktinėi. Ji, būdama aukštesnė — 6'4" mergina, jau senokai žaidžia centro puolėjos pozicijoje.

Neseniai telefonu teko kalbėti su jau beveik trisdešimt metų Honolulu mieste gyvenančia buvusia Cicero lietuvių teltinio nare dailininke, mo-kytoja ir tautinių šokių žinovė Brone Jameikiene, kuri iki šiol raštu informuodavo apie tolimuosius Havajuose Lietuvos vardą garsinančius mūsų tautiečius.

Ji pažymėjo, kad Nerijus ir Dainora buvo labai patenkinti, gavę iškarpa iš „Draugo“, kuriame tilpo aprašymas apie

Tokių būdu jėdų atkreipė ne vieno universiteto krepšinio trenerių dėmesį, nes ne vien tik Havajai jais buvo susidomėję. Bet jėdų pasirinko Havajų universitetą, galbūt dėl to, kad ten visada šilta ir smagu.

Jų pasirinkimas, atrodo, buvo geras, nes tiek Nerijus, tiek Dainora tuoj pritapo prie komandų ir jiems pavyko greitai įsitvirtinti geriausiųjų tarpe. Apie jų žaidimą dabar plačiai parašo Honolulu dienraštis „Star-Bulletin“ ir antrasis šiame mieste išeinantis laikraštis, neskaitant patio universiteto leidinio, kuriame jų pavardės daugiausia figūruoja.

Neseniai telefonu teko kalbėti su jau beveik trisdešimt metų Honolulu mieste gyvenančia buvusia Cicero lietuvių teltinio nare dailininke, mo-kytoja ir tautinių šokių žinovė Brone Jameikiene, kuri iki šiol raštu informuodavo apie tolimuosius Havajuose Lietuvos vardą garsinančius mūsų tautiečius.

Ji pažymėjo, kad Nerijus ir Dainora buvo labai patenkinti, gavę iškarpa iš „Draugo“, kuriame tilpo aprašymas apie

Futbolas Čikagoje

NESĖKMINGAS „LITUANICOS“ DEBIUTAS SALĖJE

Sausio 9 d. „Litanicos“ futbolo komanda Lake Villa miestelyje pradėjo šio sezono salės futbolo — „Indoor Soccer“ pirmenybių susitikimus. Mūsų šalia pirmose rungtynėse užsuko ant praėjusių metų „major“ lygos čempionų — „Pegasus“ futbolininkų ir turėjo praryti kartį pralaimėjimo piliulei. Nepaisant, kad Beručio šoviu „Lituanica“ kurį laiką vedė 1-0, tačiau iki kėlinio galo ji įsileido tris, o po pertraukos dar keturis įvarčius ir pralaimėjo 1-7.

Komandos vadovas Gediminas Bielskus teigia, kad vieni iš pagrindinių komandos žaidėjų — Danas Smulkys buvo susirgęs, o Gytis Kavaliauskas — dar nespėjęs grįžti iš atostogų. Tikimasi, jog ši sekmdienė, sausio 16 d., 6 v.v. bus pasirodys žymiai geriau prieš ukrainiečių „Wings“. Bus rungtyniaujama ten pat — Odeum patalpose Villa Park miestelyje. Žiūrovai laukiami. Bilietų kaina — tik 5 doleriai, ir už tai galima pamatyti visų komandų rungtynes.

E.Š.

bus paskelbtas tvarkaraštis, adresai ir kitos detalės.

ŠALFASS krepšinio komitetas
ŠALFASS centro
valdyba

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 24th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvėlinę už prenumeratą nesimokame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metai	1/2 metai	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltinio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliarus paštu	\$100.00	\$65.00	
Tik šaltinio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltinio laida reguliarus paštu	\$65.00		

Vyriausias redaktorius — Dainora Bielskė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — Irena Vilhelms Rimšė

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltinio laida.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltinio laida.
- Redakcija už skelbimų turinį nesaisto. Skelbimų kainos atskaitomos, gavus prašymą, kiti nora skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudoti straipsnių nuotraukų.
- Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

J. PRŪSIENĖ IR R. GARKAUSKAITĖ-BŪDIENĖ KELIAUS OLIMPIADON

Lietuvos stalo tenisininkų dvejetas Jolanta Prūsienė ir Rūta Garkauskaitė-Būdienė iškovojo teisę dalyvauti 2000 metų Sidnėjaus olimpinėse žaidynėse. Lietuvos Europos zonos dvejetas atrankos turnyre Olandijoje pateko į pirmąjį ketvertą.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwest un-to diplomu, lietuviams subvertis dantis už priėmimą kainą. Pacientai pirmieji absoluciniai punktučiai. Susitarimai (kalbėti angliskai).
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia (vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMONDAS VIZNAG, M.D., B.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kulbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-6965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 827-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

GERIAUSIEJI ŠIMTMETIO AVIACIJOS SPORTININKAI

Į geriausiųjų šio šimtmečio Lietuvos aviacijos sportininkų dešimtuką, kurį savo posėdyje sudarė Lietuvos aeroklubo taryba, pateko po tris akrobatinio skraidymo ir sklandymo, du parašiutų ir po vieną aviamodelių bei krašto oro balionų sporto atstovą.

Pirmasis dešimtukas (sportininkai pateikiami abėcėles tvarka).

1. Stepas Artiševičius (akrobatinis skraidymas)
2. Alfredas Gyzas (sklandymas)
3. Vitalijus Janušauskas (parašiutų sportas)
4. Juozas Jaruševičius (sklandymas)
5. Jurgis Kairys (akrobatinis skraidymas)
6. Rimas Kostinavičius (parašiutų sportas)
7. Vytautas Lapėnas (akrobatinis skraidymas)
8. Petras Motiekaitis (aviamodelių sportas)
9. Vytautas Sabeckis (sklandymas)
10. Gintaras Šurkus (karšto oro balionų sportas).

(Elta)

E. Šulaitis

DRAUGAS

Kęstutis Marčiulionis

Nuotr. Rimo Gedeikos

DIDELIS MAŽOS TAUTOS VADAS

E. RINGUS

Vadas yra Mannerheimas, o kraštas — Suomija. Iš jo neseniai išleistas biografinis ir rusiškų archyvų į šviesą išėjo daugiau žinių apie patį maršalą ir įvykius Antrojo pasaulinio karo laikotarpyje. Tie įvykiai sukrėtė Europą, o vėliau — visą planetą. 1939 m., vėlyvą vasaros dieną, Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasirašė nepuolimo sutartį ir prie jos pridėjo keletą slapčių priedų. Tie priedai nulėmė Lenkijos, Baltijos kraštų ir Suomijos likimą. Lenkija vėl buvo padalinta, o į Baltijos kraštus įves tos karinės igulos, kitaip sakant, kraštai buvo okupuoti. Trys Baltijos kraštai be pasipriešinimo sutiko su likimu ir „vienbalsiai“ tapo Sov. Sąjungos respublikomis. Suomija tokių sąlygų nepriėmė, igulų į savo kraštą neįsileido ir nesutiko su sovietų siūlomais teritorijų pakeitimais (už dalį pietinės Karelijos teritorijos, kurioje buvo Mannerheimas gynybos linija, sovietai siūlė prijungti prie Suomijos dalį šiaurinės Karelijos). Tuojau po pasitarimų, Tass agentūra paskelbė: „26 lapkričio mūsų paaiškinimo sąlyga buvo apšaudyta suomių artilerijos ir žuvo keli kariai“.

Lapkričio 30 d. Stalinas įsakė pulti Suomiją. Archyvuose rasta, kad NKVD artilerija, ne suomiai, apšaudė sovietų dalinius. Stalino kariniai patarėjai tikėjosi nugalėti suomius per dvi savaites ir į Helsinkį tuojau atvykti „draugiška“ vyriausybė. Generalų planai sugriuvo, kai po dviejų savaičių Mannerheimo linija vis dar buvo suomių rankose, o sovietų 40000 augo. Ankstyva žiema buvo viena didžiausių pagalbinių suomių kariams. Trumpame fronte sovietai suėmė 700.000 karių, 2.300 tankų, 1.000 lėktuvų, 6.000 artilerijos pabūklų. Nepaisant tokios pergalės, Mannerheimo linija buvo pralaužta tik po dviejų mėnesių.

Visas pasaulis stebėjo tokią nelygią kovą ir nutarė reaguoti. Sovietų Sąj. buvo išmesta iš Tautų Sąjungos, o Prancūzija ir Anglija buvo pasirodžiusios pasiūstų savo karines pajėgas. Suomija: Anglija 100.000, Prancūzija 50.000 ir dar grasi no bombarduoti Bakurafinerijas. Tokie grasinimai paveikė Stalną ir privertė pasirašyti taikos sutartį. Suomiai prarado dalį Karelijos su Mannerheimo linija, bet apgynė nepriklausomybę. Sovietų šaltiniai vėliau paskelbė nuosto-

lius: 540.000 žuvusių kovose, sužalusių dėl blogos aprangos, sušaudytų NKVD organų, 5-25 tūkstančiai pakliuvo į suomių nelaisvę, o juos paleidus, visi nukeliavo į gulago lagerius, perauklėjimui. Į namus grįžo jų nedaug.

Suomių nuostoliai 23.542 gyvybių, kas sudaro 20 kartų mažesnius nuostolius, palyginus su sovietais. Tokios statistinės žinios buvo labai naudingos ir viliojancios Hitleriui, kuris paskatino savo štabą paskubinti karą su sovietais. Tuo tarpu vokiečiai sugebėjo nugalėti Prancūziją, okupavo Daniją ir Norvegiją. Stalinas apėmė ir Suomiją neprarado ir 1940 m. rugpjūčio 18 d. įsakė vėl pulti Suomiją, ir užimti ją per 35 dienas. Ši kartą Stalino planus sumaišė suomių-vokiečių susitarimas praleisti vokiečių karių per Suomiją, kad pastarieji užimtų šiaurinę Norvegijos dalį. Molotovas pareikalavo, kad Hitleris leistų okupuoti Suomiją. Su tokiu reikalavimu Hitleris nesutiko. Stalino apetitas įtikino suomius, kad neutralitetas jų neišgelbės ir jie to atsakė, žinodami, kad karas tarp Vokietijos ir sovietų neišvengiamas. Tokiu būdu sovietams prisijėjo pailginti frontą 1.200 km. Suomiai vėl mobilizavo 20 divizijų ir su vokiečių pagalba apgynė savo kraštą iki 1944 m. rudens.

Verta dėmesio yra suomių politika karo laike 1941-1944 m. Visų pirma suomiai atgavo prarastą sritį pietinėje Karelijoje, bet ir neprisidėjo prie Leningrado apsupimo ir sustojo tik 32 km nuo miesto, nepaisant, kad vokiečių generolas Keitel buvo įsakęs Mannerheimui prisidėti prie mūšių dėl Leningrado. Mannerheimas neleido suomių artilerijai apšaudyti apgulto miesto. Anglų istorikas knygoje apie Antrąjį pasaulinį karą pažymi, kad Mannerheimas, buvęs caro armijos generolas, keletą metų gyveno St. Peterburge ir nenorėjo prisidėti prie miesto griovimo.

1944 m. rudens pradžioje Mannerheimas įsakė vokiečiams kraustytis iš Suomijos, bet buvo priverstas vėl atiduoti sovietams anksčiau pagrobtas sritis. Tačiau nepriklausomybė vėl buvo apsaugota. Suomija, tai vienintelė šalis iš buv. carinės imperijos, išvengusi sovietizacijos, nedaug numenkėjusi per Antrąjį karą, išgyjusi pagarbą Vakarų pasauliui.

Columbus, Ohio, metinio tautų festivalio parodė: Vasilaušienė, Valaitienė, Michalskienė, Higgins ir vėliau naktį Aleksas Šilbajoris.

VESKIME VALSTYBĖ I DEMOKRATIJA

Tėvynės Sąjungos — Lietuvos konservatorių memorandumas apie demokratiją, tautų atvirumą ir solidarumą

Pastaruoju metu Lietuvoje gali išgirsti kryptingą pasisakymą prieš užsienio investicijas, privatizaciją, Vakarų ir amerikiečių, NATO ir Europos Sąjungą. Dažnai tie išpuoliai turi tokį atspalvį, kuris visiškai nedera normalioms europietiškomis partijoms. Jis nedera nei liberalams, nei konservatoriams, nei krikščionims demokratams, nebent kurie nors jų būtų tik apsimė, tik apgaulintys pasivadint.

Lietuvos valstybinis saugumas, kuriuo visi turėtų rūpintis pirmiausia, tai atvirumas daugiau pasiekusioms demokratijoms ir bendradarbiavimas su jomis. Investicijos — tai darbo vietos, galimybė rasti neįkainojamą gėrybę, tai ir saugumo garantijos. Kiekvienas, kuris pasisako prieš investicijas, skatina skurdą, nes mažina darbo vietų skaičių. Kiekvienas, kuris pasisako prieš privatų verslą ir grasiina į nacionalizaciją, atbaido investicijas ir kenkia darbininkams. Tuo šiandien pasižymi būtent kairieji. Gyvybingas verslas ir darbas kuria gerovę, šalies ir žmonių saugumą, o saugus būvis pritraukia kapitalą ir skatina verslą. Lietuvos konservatoriai laikosi ir laikysis šių paprastų patvirtimų, priešinsis kairiajai kryptiai.

Nors Mannerheimas buvo švedų kilmės, jis ištikimai tarnavo Suomijai, užsitarėvė vardą, kaip vienas didžiausių karvedžių II pasauliniame kare.

Savo ruožtu Lietuvos valstybinio saugumo pagrindų įstatymas nustatė, kad Europos Sąjunga ir NATO yra mūsų valstybės užsienio politikos pirmumai.

Jeigu Lietuvos pagrindinės politinės partijos, ar jos būtų kairės, ar dešinės, nūnai atsimeta nuo šių pagrindų, dar neseniai priimtų visų bendrų sutarimų, jos turėtų kalbėti aiškiai, ar keičia programines nuostatas. Jei naujos ar besiblaškancios politinės jėgos tikisi pakeisti valstybės kryptį iš Vakarų į Rytus, jos turėtų tai deklaruoti, neapgaudinėdamos būsimų rinkėjų. Tėvynės sąjunga kvietia naujas partijas į atvirą dialogą, siūlo apsibrėžti ir atsisakyti.

Nerimą kelia tam tikrų Rusijos ir analogiškų Lietuvos visuomenės nuotaikų raida. Rusijoje tai atgimsta polinkis į didžiavalstybinę karinę galybę ir jėgos kultą, panieka žmogaus teisėms. Izolacionizmo kryptis ten vėl remiasi dešimtmečiais formuoto sovietinio mąstymo, priešiško Vakarų pasauliui kompleksais. Deja, ir Lietuvoje ima propaguoti skeptiškumą demokratijai ir demokratinių valstybių bendrijos atžvilgiu, pasigirsta kvietimų į smurtą, daugėja kompromituojančių Lietuvą antikarietinių ir antisemitinių išpuolių bei provokacijų; kai kurių politikų kalbose ataidi senieji stalinistiniai posakiai prieš „Vakarų imperiškumą“, blogai „jų pasaulį“, apie „keliaklupščiavimą“ prieš

Vakarų“ ir panašios klišės. Tada matome, kad dar nesame toli nuėję nuo buvusio klijavimo.

Kadaise pasitaikydavo negrąžių išpuolių prieš žmones, atsikėlusius iš Sovietų Sąjungos, net prieš grįžtančius į Lietuvą tremtinius. Dabar daugėja išpuolių prieš „svetimšalius“ arba „atėjūnus“ iš Vakarų valstybių; kai kurie kraštutinių polinkių veikėjai mėgina krautis iš to politinį kapitalą.

Tėvynės sąjunga — Lietuvos konservatorių vertina patriotizmą, kaip Vincas Kudirkos skelbtą idealą, atsispindintį Lietuvos himne, išraišką. Tai žmonių solidarumo jausmas, vienas dorovinių mūsų gyvenimo įprasminimų. Tačiau tai nieko bendra neturi su priešišku kitoms tautoms ar šalims, su atsisirbimu arba nedemokratiškai sovietinės uždaros visuomenės dvasia. Dabarties pasaulyje Lietuva pasirinko demokratiją, nepriklausomybę, žmogaus teises, atvirumą ir suartėjimą su demokratinių šalių bendrija, išpažįstantia tas patias krikščioniškas ir humaniškas vertybes.

Lietuvos Sąjūdis ir jo įkurtoji Tėvynės sąjunga (LK) nuosekliai dalyvavo šiame kelio pasirinkime ir įtvirtinime. Lietuvos konservatoriai — nuosekliai ir šiuolaikiška centro dešinioji jėga — iš jo nesitrauks. Uždarumas ir ekstremizmas, valstybės stūmimas į nedemokratiškas erdves turi būti atmesti.

Tėvynės sąjungos (LK)

Prezidiumas

Tėvynės sąjungos (LK)

skyrė pirmininku

pasitarimui pritarus

Vilnius,

2000 m. sausio 8 d.

Kas prisimenamas, kas pamiršamas

Danutė Bindokienė

Prieš kiek daugiau kaip šimtmetį lietuvių tautos žadintojas dr. Vincas Kudirka eilėraštyje „Labora“ kiekvieną jaunuolį ragino darbuotis, kad „nesuapyltų ir neitum į kapą be likusio ženklo, jog žmogumi buvęs“. Jis tačiau nutilėjo, kad ir pačius svarbiausius darbus kartais istorija pamiršta, o juos atlikusių, vardai išnyksta ne tik iš gyvosios atminties, bet ir iš enciklopedijų puslapių.

Vis tik, keičiantis reikšmingai datai, pvz., šimtmečio ar tūkstantmečio sąvartojas, mėgstama sudarinėti sąrašus žmonių, kurie pakeitė istorijos eigą ar davė tokį įnašą žmonių labui, kad jų neupeletų jokia laiko slinkties negali ištrinti. Tokių pasiūlymų šiuo šimtmečio ar šio tūkstantmečio asmenų parinkimas, 1999 metams baigiantis, buvo labai populiarus.

Vieną įdomesnių sąrašų gruodžio 31 d. laidoje paskelbė „Time“ žurnalas. Tos laidos viršelį puošia Albert Einstein nuotrauka. Tai, pasak „Time“, yra svarbiausias šio šimtmečio žmogus. Netoli atsilikęs yra buvęs JAV prezidentas Franklin Delano Roosevelt, kurio prezidentavimo laikotarpis (12 metų) apėmė skaudų valstybės ekonominį lūžį, vadina Didžiąją depresiją, ir Antrąjį pasaulinį karą. Trečioje vietoje — nenuilstantis kovotojas už žmogaus teises ir taiką, Indijos „Didžioji Siela“ — Mahatma Gandhi. Na, o tūkstantmečio? Ar gali būti kas kitas, kaip Johann Gutenberg (1395-1468), atvėręs galimybes kiekvienam žmogui gyventojui paimti ir rankas knyga, laikraštį, žurnalą...

Praėjusių metų pabaigoje ir Lietuvoje buvo paskelbtas 100 labiausiai pasižymėjusių žmonių rinkimas. Jį skelbė Lietuvos radijas ir televizija kartu su savaitiniu žurnalu „Ekstra“. Visgi atsiliepiamas buvo neblogas, nes konkurse dalyvavo 6.550 asmenų, kurie paminėjo 1.854 pavardes. Sąrašas paskelbtas žurnalo 1999.12.27-2000.01.02 laidoje. Jis domina ne vien parinktųjų asmenų įvairumą, bet ir tuo, ką iš tikrųjų lietuvių tauta, net po penkis dešimt metų, žino apie prieškarinius laikus, kokius žmones iš laiko dulkų atšaukia, ką vertina. Tai buvo ne ekspertų sudarytas sąrašas, o eilinių Lietuvos gyven-

tojų, todėl jame galima išvengti, kas jiems turėjo ir tebeturi didžiausią poveikį, nuo ko nusisuka, nepaisant „propagandos“.

Verta atkreipti dėmesį, kad sąrašas pirmuoju, su daugiausia kaip 30.000 balsų, įrašytas dr. Jonas Basanavičius! Matyt, jo asmuo, kaip ir anksčiau, tebesimbolizuoja patriotiškumą, lietuviškumą, tėvynės meilę. Kad lietuvių pažįsta J. Basanavičius, jo veiklą, jo puoselėtus idealus vertina, jau yra labai teigiamas dėmuo Gaila, kad sąrašas nepaminėtas Vincas Kudirka. Nors Kudirka mirė 1899 m., bet jo palikimas turėjo įtakos dar ilgus metus, ir dabar tebeturi.

Antrą vietą paminimas prezidentas Antanas Smetona (1896-1966). Tai vis „anų laikų“ (tik, Dieve, gink, ne „tarpukario“) didieji mūsų tautos vyrai, kurių vardų nepajėgė ištrinti komunizmas, nepajėgė ir istorija. Tačiau galbūt daugelį nustebs trečiosios vietos pavardė: Vytautas Landsbergis, gavęs tik ne daug mažiau balsų už Smetoną. Tai tikras antausis visiems „reitingams“, kurie V. Landsbergiui paprastai nustumiama į patį žemiausią vietą. Lietuvių tauta aiškiai pasisakė, kad ji V. Landsbergi gerbia ir jį laiko svarbiu žmogumi.

Apskritai sąrašas parinktieji išdėstyti labai nenuoseklia tvarka. Žinoma, tai ne konkurso skelbėjų, o balsuotojų darbas. Nemažai nukentėjusių moterų — jų pavardžių tik dešimt, ne, ir tos patios kažkaip tarsi atkūriniai parinktos. Daugiausia balsų gavusi Žemaitė, Šatrijos Ragana visai į sąrašą nepakliuvo. Įrašyta: K. Prunskienė, S. Nėris, N. Sadūnaitė, M. Gimbutienė, S. Čiurlionienė, A. Adamkienė, E. Šimkūnaitė, I. Degutienė, I. Simonaitytė. Čia galbūt svarbiau, ne kurios į sąrašą įtrauktos, o kurios turėjo jame būti, bet nėra.

Sąrašas randame ir visus Lietuvos prezidentus, ir kai kuriuos kalbininkus, ypač Joną Jablonskį (deja, Jonas Kazlauskas pasirodė ne kalbininkas, kaip iš pirmo žvilgsnio manyta, o krepšinio treneris); daug senųjų Lietuvos veikėjų, yra keletas dvasininkų, bet Antano Šabaniaus pavardė vis tiek išsūkia lengvą šypseną.

aptvėrė mūrinę sieną ir pradėjo statyti pilį.

— Šviesiausioji ponia, jūs sakot teisybę, — nuolankiai tarė Kipras Svirgaila. — Man beliktų pridurti, kad tie, kurie pradėjo statyti šią pilį, eglę vadino Mėlynuoju medžiu, — jis nusišypsojo naiviai kaip vaikas: — Taip! Jeigu mes nusileisime dar giliau į laivą, mes atsidurtume dideliame denyje, kurį proteiviai vadinavo Mėlynųjų Medžių sodu. Mes — ką... Mes jau tik Eglės sodą jį vadinam.

Kol Svirgaila kalbėjo, spoksojau į freską, į eglę, pavaiduotą freskoje. Iš tamsiai žalios eglės šešėlio žvelgė akys — aš aiškiai regėjau ramų kaip eglė veidą, iš kurio žvelgė didelės įdėmos akys. Matas Butkus Rokui kalbėjo: „Ir tada pamaciau ją. Christė Christiansen stovėjo po tamsiai žalia eglės šaka...“ Christė štai ką tik pasakė, kad šią eglę atsimena. Man kojos emė linkti, aš pakvietiau viešnią sėstis, kad pati galėčiau atsisesti.

Christė Christiansen kėdėje atsislošė, sunkiai, pratisai atsiduso. Prašneko:

— Aš negaliu užmiršti ugnies... Kai nuotaka Saulėnė uždegė bažnyčioje ugnį, Faustas ir kita nuotaka Ingeborga stovėjo šalia jos. Man pasirodė... Aš noriu tai pasakyti jums: man pasirodė, kad Faustas Lot plaukai ir drabužiai emė liepsnoti, kibirkštys kilo iki skliautų, — Christė pažvelgė į Svirgailą: — Garbingasai Žemynai jūs sakėt, kad supratot, kam statėt katedrą. Kam?

Mūsų šeimos gerasis globėjas susijaudino, jo žydros akys pasidarė dar žydesnės. Jis kalbėjo:

— Šviesiausioji ponia, virš visko yra dangus, o mums buvo palikta tik žemė.

(B.d.)

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

Iš „Vilties pilnųjų“ knygos

GYVENIMO INTRIGA

(Tęsinys)
Nr.21

mes atsidūrėme pilyje! Ant kalvos — katedra, kalvos pilve — pili. Joje oras sausesnis negu katedroje. Juo didesnis pavojus mums gresia, juo saugesni gyvename. Sugrįžtame iš Sibiro, klajonių iš sodybos į sodybą nenorėdavau prisiminti. Matulas, mano senelis, kai atsigrįždavo į praeitį, pavirsdavo akmeniu. Akmeniu jį paverdavo Mrazina.

Senelio praesity gyveno Mrazina. Mano vyro praesity gyveno Matas Butkus. Jis pas mano vyrą ateidavo, jiedu pasikalbėdavo, tuo aš nei tikėjau, nei netikėjau, prie daug ko gyvenime aš prisitaikau, neklausdama, ar tai teisybė, ar neteisybė.

„Buvo atėjęs Butkus. — Jis man kalbėjo. — Priešais mane bėgo šuo ir rodė kelią. Šuo paseno ir nugaišo. Priešais mane bėgo briedis ir rodė kelią. Briedį nušovė medžiotojai. Priešais mane bėgo šernas ir rodė kelią. Šernas dingio tankmėje. Aš sustojau ir žvalgiau, nebeįsakydamas kur eiti. Ir tada pamaciau ją. Christė Christiansen stovėjo po tamsiai žalia eglės šaka...“

Christė Christiansen tuojau turėjo mus aplankyti, o mano vaikelis tebemiegojo. Žadinti nedrįsau. Pažadintas vaikelis galėjo pasirodyti Christei ir žals ir nu-geibęs. Aš vis labiau nerimavau. Mėškenos ant grindų,

batai pasuolėse, poilsio kėdės su placiom rankdėm, pailgas stalas atrodė ne taip, kaip turėjo atrodyti. Ranka į stalą pasirėmęs, stovėjo Rokas. Taip pat ne taip turėjo atrodyti. Man patarnaudavo vyresnioji hofdama Albė Budginienė. Vyras tarnu neturėjo. Turėjo tik knygy, popieriaus, plunksnakiutį, rašalo ir šį stalą. Arkivyskupas Vilhelmas čia neatėidavo. Su arkivyskupu Rokas susirašinėdavo laiškais, šitaip tvarkydavo mūsų reikalus. Užvakar tėvas pasakė, ką aš turiu kalbėti, atsisėdusi prieš filmavimo aparatą. Tėvas filmavo, aš kalbėjau baises žodžius. Kai pravirkau, tėvas apsidžiaugė: „Labai gerai, nuostabu, tavim tikėsi!“ Paskui paglostė plaukus ir paguodė: „Vaikelai, kad tu žinotumei, koks uraganas dabar viršuje siaučia! Ten pragaras, tau čia dangus. Rūpinkis, kad Karalius sveikas augtų ir viškas baigsis gerai“.

— Rokai, ar tu atsimeni, ką aš prikallėjau?

Rokas nusišypsojo. Aš vėl paklausiau:

— Ar gerai pasiėgiau? Ar tėvas manęs neapgaus?

— Nesuprantu, kodėl tėvas turėtų apgaudinėti dukterį?

Mudu įkyrėdavome vienas antram. Aš — savo gasciojimais, jis — šnekejimais: buvo atėjęs, buvo atėjęs...

— Tikiu, tėvas neapgaus. Tačiau pasikeitė Vilhelmas. Rokai, ar tavęs niekada neįsėdina mintis, kad Angelas Tumas atiduos mane Sudimantui?

— Neatiduos, — tarė Rokas. — Ne Angelo valiai, išskirti tuos, kuriuos sujungė Dievas.

— Dievas... Dievas... — apsidžiaugiau, pajutau, kad pirštai lipnūs. — Nusiplausiu rankas... — Nusiplausiu rankas...

Vyras nuėjo į kamarelę tarp užmūrytos kamino an-

KERNAVĖ

Valstybinis Kernavės archeologijos ir istorijos muziejus — rezervatas

Istorija

Kernavė — valstybės pradžią menanti žemė. Čia, prie gražaus Neries vingio, pirmieji gyventojai įsikūrė dar 9-8 tūkstantmetyje prieš Kristų, senoji akmenis amžiaus pabaičioje. Gyvenimas šioje vietoje nenutrūko ištisus tūkstantmečius. Pirmiaisiais amžiais po Kristaus Pajautos slėnyje išaugo stambios gyvenvietės, gynybai buvo naudojami piliakalniai. XIII a. senoji Kernavė tapo feodalinio miesto, vienu iš ankstyviausių Lietuvos valstybės formavimosi centrų.

Rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą Kernavė paminėta 1279 m. Hermano Varbergės bei Eiliiuotoje Livonijos kronikose kaip Lietuvos didžiojo kunigaikščio Traidenio (1269-1282) valda. Tuo metu tai buvo vienas svarbiausių Lietuvos valstybės ekonominių ir politinių centrų.

Paskutinis židinys senajame mieste užgeso po 1390 metų kryžiuočių antpuolio. Sudegusių pilių jau niekas neatstatė, o gyventojai paliko Pajautos slėnį ir kūrėsi viršutinėje terasoje.

XV a. pradžioje, Vytauto laikais, čia įkuriama valstybinis dvaras, vėliau Kernavė tampa seniūnijos centru. 1522 m. Žygimanto Senojo privilegija Kernavės bažnyčiai paminėta, kad ten, kur yra bažnyčios žemė, buta senoji miesto. Taigi XVI a. pradžioje miesto pėdsakai žemutinėje terasoje buvo jau visiškai sunykę. Nors XVIII šimtetyje Stanislovas Augustas ir atnaujino Kernavę dar 1571 m. Žygimanto Augusto suteiktas Magdeburginės teisės, ji jau virsta eiliniu provincijos miesteliu. Tokios Kernavės vaizdas išskyla iš XIX a. vidurio lenkų poeto ir visuomenės veikėjo, savo likimą susiejusio su Vilniaus kraštu bei bandžiusio tyrinėti Kernavės apylinkes, VI. Siromklos aprašymo: „... nuo kalnelio pasirodė senas medinis Kernavės bokštas, šiaudais ir skiedromis dengti priešgėdiminės Lietuvos sostinės stogai. Basas berniukas atidaro mums vartus, menkus, paprastus kaimo vartus, saugančius skurdų aštuoniolikos pirklių kaimelį, aptvertą ne pylimu ar mūru, o paprasta žabų tvora“.

Šiandien Kernavė yra unikalus istorijos, archeologijos ir gamtos paminklų kompleksas — šalies valstybinis turtas.

Kernavės muziejaus įkūrėjas

Dar 1930 m. mokytojas Juozas Šiaučius Kernavės pradinėje mokykloje įsteigė pirmąjį muziejų. Muziejus atidarytas 1930 m. gruodžio 28 d., minint Vytauto Didžiojo 500-

ąsias mirties metines. Mokytojas ir mokiniai rinko eksponatus, muziejus plėtėsi. Mokykla ir muziejus Kernavėje tapo pagrindiniu švietėjiškos veiklos ir lietuviškos puoselėjimo centru. O už vieno kilometro jau buvo lenkų okupuotas Vilniaus kraštas.

Mokytojo veiklą palaikė neuilstantis Lietuvos istorijos puoselėtojas, rašytojas, tuometinis Kernavės klebonas Nikodemus Švogžys-Milžinas (1899-1985).

Besidarbaujant atėjo ir lemtingi 1940-ieji... 1941 m. birželio 15 d. J. Šiaučius su šeima ištremiamas į Sibirą, o 1942 m. „už veiklą fašistinėse buržuazinėse-nacionalistinėse organizacijose“ nuteisiamas sušaudyti. Vėliau bausmė pakeičiama 10 metų lagerio darbų. Žuvo mokytojas Sibiro tremtyje 1943 m. spalio 19 d., išvarytas vadinamom šėstadienių taltkon.

1999 m. rugpjūčio mėn. Kernavėje buvo paminėtas J. Šiaučiaus įkurtos pradinės mokyklos 70-metis. Minėjime dalyvavo buvę šios mokyklos mokiniai, mokytojai, J. Šiaučiaus dukra Emilija ir sūnus Eugenijus, kraštiečiai, Lietuvos kariuomenės vadas generolas Jonas Kronkaitis, šalies kultūros, švietimo darbuotojai.

Mokyklai yra suteiktas J. Šiaučiaus vardas, o minėjimo metu buvo atidengta J. Šiaučiaus skirta memorialinė lentta.

2000-iais minėsime ir 70-ąsias Kernavės muziejaus metines.

Kernavės muziejus — rezervatas šiandien

1989 m. Kernavėje įkurtas archeologijos ir istorijos muziejus-rezervatas. Tai unikalus archeologijos, istorijos ir gamtos paminklų kompleksas, apimantis 196,2 ha teritoriją: Pajautos slėnį, piliakalnius ir dalį Neries viršutinės terasos, esančios dabartiniam miestelyje ir jo prieigose. Rezervate šiuo metu yra 36 archeologijos, istorijos ir kultūros paminklai. Vienas išraiškiausių rezervato paminklų akcentų — piliakalniai. Lietuva — piliakalnių kraštas, tačiau niekur neradime šalia vienas kito dunksinčių penkių piliakalnių. Tai nepakartojamas gamtos (pasitraukusio ledyno) ir žmogaus veiklos palikimas.

Ypatingą reikšmę piliakalniai įgavo XIII-XIV a. Tuo laikui Pilies kalne buvo įtvirtinta aukštutinė miesto dalis, Aukuro kalne — kunigaikščio dvarelis. Kartu su Lizdeikos, Mindaugo sosto ir Kriveikiškių piliakalniais bei gynybiniais įtvirtinimais jie sudarė vieningą gynybinį kompleksą. Piliakalnio papėdėje XII-

Kernavėje apsilankęs kraštiečiai, Lietuvos kariuomenės vadas gen. Jonas Kronkaitis (iš dešinės) su žmona, mokyto. Juozo Šiaučiaus dukra Pajauta, Kernavės mokyklos mokytoju ir vaikais. Nuotr. Jono Vitkūno

XIV a. buvo išsidėstęs amatininkų ir pirklių miestas, kuriame gyveno 3-4 tūkst. gyventojų. Šiandien pirmąjį Lietuvos sostinę, lietuvišką Pompeją, slepia metro storio sąnašų sluoksnis.

Labai vertingas archeologinio tyrinėjimo objektas — XIII-XIV a. Kernavės miesto gyventojų kapinės, aptiktos beveik 2 ha plote, viršutinėje terasoje už Kriveikiškių piliakalnio.

Archeologiniai paminklai leidžia chronologiškai pažvelgti į Kernavės praeitį nuo seniausiu laikų — 9-8 tūkst. pr. Kristų iki XVIII a. Tyrinėjimo medžiagą sudaro virš 15 tūkst. radinių. Vertingiausi eksponuojami muziejuje.

Rezervatinėje zonoje draudžiama veikla, galinti padaryti žalą archeologijos, istorijos ir kultūros paminklams bei pažeidžianti gamtinius procesus.

Draustinio zoną sudaro 115,5 hektarai. Ūkinė veikla ribojama, derinama su paminklų saugos ir gamtos saugos reikalavimais.

Apsaugos (draustinio) zonoje yra 6 archeologijos ir istorijos paminklai.

Reguliuojamo užstatymo ir saugomo gamtinio ploto zona apima 2336,9 ha abiejose Neries pusėse. Joje yra 10 archeologijos, istorijos ir kultūros paminklų. Reguliuojamo ir saugomo gamtinio landsafto zona suformuota aplink rezervatinę ir apsaugos (draustinio) zonas tam, kad būtų išsaugota istoriškai susiklosčiusi urbanistinė bei gamtinė aplinka. Šioje zonoje turi būti ūkininkaujama taip, kad antropogeninės veiklos rezultatai neturėtų neigiamos įtakos archeologijos, istorijos ir kultūros paminklams bei istoriniams vietovės kraštovaizdžiai.

Nuo 1979 m. kasmet Kernavėje vyksta archeologiniai tyrimai. 1979-1988 m. tyrinėjimus vykdė Vilniaus Valstybinis universitetas, Istorijos institutas. Nuo 1989 m. pagrindinius tyrinėjimo darbus atlieka Valstybinio Kernavės archeologijos ir istorijos muziejaus-rezervato archeologai. Archeologiniams tyrimams vadovauja dr. A. Luchanas. Kartu su muziejaus archeologais dirba archeologai iš Anglijos, JAV, Kanados, Rusijos, Švedijos, Latvijos. Jiems talkina VU studentai, šalies istorijos mokytojai, Širvintų rajono moksleiviai. Vasarą Kernavėje vyksta įvairūs renginiai, folkloro festivaliai.

Nuo 1999 m. Kernavėje vyksta archeologijos šventė „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“. Šventė skiriama Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienių pažymėti. 1999 m. šventė vyko liepos 4-6 d. Jos metu buvo demonstruo-

PAMINĖTA KOMPOZITORIAUS SUKAKTIS

Komp. Vladimir Jakubėnas.

Gruodžio 17 d. vakare Biržų pilies salėje buvo paminėta kompozitoriaus, muzikos kritiko, pianisto ir pedagogo Vlado Jakubėno 95-osios gimimo metinės. Minėjimą — koncertą pradėjęs Biržų vaikų muzikos mokyklos direktorius Juozas Puplauskis suteikė žodį iš Vilniaus atvykusiai muzikologei, vienai kompozitoriaus Vlado Jakubėno draugijos Lietuvoje steigėjų Irenai Skomskienėi.

I. Skomskienė prisiminė, kaip prieš dešimt metų buvo pirmą kartą paminėta kompozitoriaus V. Jakubėno kūryba. V. Jakubėnas buvo ne tik žymus muzikas, bet ir nepaprastai įžvalgus politikas, dar jaunystėje jam rūpėjo ne tik kūryba, bet ir gyvenimo aktualijos. Prieš Antrąjį pasaulinį karą jis jauė artėjantį Europos saulėlydį, buvo su-

jami atkurti proistorės ir ankstyvųjų viduramžių amatai, koncertavo archaizmas muzikos kolektyvai. Buvo pašventinta ir iškelta Kernavės vėliava su naujuoju Kernavės herbu, vainikuotas simbolinis Mindaugo sostas. Šventę apylankė virš 15 tūkst. svečių. 2000 m. šventę numatome organizuoti liepos 6-8 dienomis.

Garsi Kernavė ir savo Rasos šventėmis. Prieš 30 metų, 1967 m. birželio 23 d. grupė jaunųjų, baigusiu VU, surengė Kernavėje Rasos šventę, kuri nuo to laiko tapo tradicija. Kelis dešimtmečius tai buvo ne tik mūsų dvasinės atgailos šventė, bet ir protestas prieš tarybinių tradicijų diegimą, nacionalinės savimonės žeminimą. Bet kokios pastangos ją uždrausti taip ir liko bevaisės.

Unikali gamtinė aplinka, paslaptinga istorija, įspūdingi archeologiniai atradimai, gražiai sutvarkytas miestelis kiekvieną vasarą į Kernavės muziejų sutraukia tūkstančius turistų iš Lietuvos ir užsienio šalių.

Jonas Vitkūnas

sirūpinęs ne tik Lietuvos, bet ir kitų Vakarų Europos valstybių likimu. V. Jakubėnas rašė, kad Lietuva kultūros lobiais nustebins Europą, kad mažos šalys turi būti kultūringos, bet ne karingos. Rūpindamasis estetiniu švietimu, jis skeptiškai žiūrėjo į valdininkų pastangas praturtėti, išduodant Lietuvos idealus. Kompozitorius sakė, kad nereikia dejuoti, bet kasdien dirbti, kurti tvarką valstybėje.

I. Skomskienė papasakojo apie naują kompozitoriaus gyvenimą ir kūrybą skirtą knygai. Ši knyga jau po Kalėdų tuėtų pasirodyti knygynuose. I. Skomskienė sakė, kad knygą sudaro 7 skyriai. Ji pati parašiusi knygos pritarimą. Muzikologas A. Kalinauskas aptaria kompozitoriaus gyvenimą ir kūrybą. Kitame skyriuje spausdinami V. Jakubėno straipsniai. Čia pateko esmingiausi straipsniai iš prieš porą metų L. Venclauskienės paruosto V. Jakubėno straipsnio dviomis. Tačiau čia yra ir labai retų, tame dviemyje nebuvusių, karo metais rašytų straipsnių. Kitame skyriuje spausdinami kompozitoriaus laiška. Įdomus prisiminimų apie V. Jakubėną skyrius, kuriame spausdinami ir biržietės A. Balčiauskienės prisiminimai. Paskutiniame skyriuje apžvelgiami įvairūs kraštiečio kompozitoriaus kūrybos žanrai: fortepijoninė muzika, solinės dainos (jos prilygsta operų arijoms, todėl jas sunku atlikti), smuikui skirti muzikos kūriniai, 1943 metų rudenį parašytas baletas „Vaivos juosta“.

Knygos gale pateiktas solidus visų kompozitoriaus sukurtų kūrinių sąrašas. JAV gyvenantis žurnalistas ir visuomenės veikėjas, V. Jakubėno draugijos Chicago grupės pirmininkas Edvardas Sumlatis pasakoja, kaip kompozitoriaus V. Jakubėno mirties susikūrė jo vardo draugija.

Prisiminimais apie kompozitorių pasidalijo A. Balčiauskienė, kuri susipažino ir arti mai bendravo su V. Jakubėno šeima 1942 metais Kaune. Žmonės, kurie kuria muziką, sakė A. Balčiauskienė, yra ypatingi žmonės. Vladas Jakubėnas mėgo humorą, atvirumą, visada sakydavo ką galvojo, todėl su juo visada buvo gera ir lengva bendrauti. Deja, 1944 metais pažintis nutrūko visam laikui. Liko tik prisiminimai, atmintyje nuolat atgyja dažnai dainuotos V. Jakubėno dainos „Nurimk, sesut, gana raudoti“ melodija, tarsi vėl nugarazdina ir jaunystės metus. Gaila, sakė A. Balčiauskienė, kad šį vakar negalėsime išgirsti nuostabios

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

*Norite kokybiškai atnaujinti
savo namo išorę ar vidų ir
neišleisti daugybės pinigų?*
Skambinkite
tel. 708-728-9545 Egidijui.

Sulaukėte senatvės, kuri kelia
Jums daug rūpesčių.
Nenusiminkite, visas problemas
Jūs lengvai išspręsite, apsigyvenę
Apolonijs namuose. Poikus
kambarius, šviežias lietuviškas
maistas, lietuviška spauda,
mielaširdinga priežiūra.
Skambinkite tel. 708-387-2067.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE EASY

GREIT PARDOUDA

RE/MAX
REALTORS
(773) 594-6285
(708) 425-7180

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
KMECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4385 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus
kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravus. Įkainavimas veltui.

Experienced painters
needed. Call 8 p.m. to 10
p.m., tel. 847-808-9109,
speak English or Russian.

TARP MŪSŲ KALBANT

NAUJIEJI METAI

Naujųjų metų pirmąją dieną Marquette Parke, prie Dariaus-Girėno paminklo susipažinau su neseniai iš Lietuvos atvykusiu tautiečiu. Jam buvo žinomas Dariaus ir Girėno žygis, tačiau jis nedaug žinojo apie jų gyvenimą ir testamentą. Mažokai žinojo ir apie Amerikos lietuvių paramą transatlantiniam skrydžiui. Ji labai stebino žuvusiųjų atsiminimų pastatytas paminklas.

Kaip žinia, lietuvių rūpestiu buvo atnaujintas Dariaus-Girėno paminklas. Susidariusias išlaidas padengė Čikagos miesto valdžia. Miesto valdžios įnašą tebeliudija prie paminklo dar stovintis „Neighbourhood's Alive“ užrašas.

„Neighbourhood's alive“ „operacija“ neseniai pergyveno poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiais „Mano pasaulis“ sukurto kantatos orkestrui ir chorui. Galbūt ją išgarsime minėdami 100-ąsias V. Jakubėno gimimo metines.

Prieš pradėdama skambinti 1936 metais Kaune sukurta rapsodija „Mano šalis“, pianistė Sonata Biedionytė sakė, kad šis kūrinys jau ypač sužavėjęs tobula forma ir dideliais efektais. Akompanuojant Virginijai Daugirdienei, V. Jakubėno harmonizuotas dainas „Sutems naktis“ ir „Kad jaunais nevedęs būvau“ dainavo solistas Juozas Malikonis. Gražiai nuskambėjo solistės Teresės Chmieliauskaitės atliekamos dainos „Ezerėlis“ ir „Daug turėta mylimųjų“. Seregną violončelę ir fortepijoną pagrojo Gražina Menkevičiūtė ir Dovilė Laimutytė. Du šokių šokių baletas „Vaivos juosta“ skambino pianistė Virginija Daugirdienė.

Minėjimui baigiantis „Selos“ muziejaus direktorius E. Miškalajonas visus minėjimo dalyvius pakvietė užsukti į muziejų, apžiūrėti surengtą V. Jakubėno gyvenimui ir kūrybai skirtą parodą. Vakaro metu salėje buvo galima apžiūrėti muzikui skirtą dokumentines autentiškos medžiagos ekspoziciją, kurią parengė JAV gyvenanti Gražina Slavėnas ir vilnietė Marija Pečiukienė.

Algirdas Butkevičius
„Biržiečių žinios“, 1999 m. gruodis

ir Lithuanian Plaza Court. Buvo pertvarkytas gatvės grindinys, šaligatviai ir įrengtas naujas (geresnis) apšvietimas. Taip pat buvo pakeista eismo tvarka. Dabar automobiliai važinėja rytų ir vakarų kryptimis.

Kadaise šioje gatvėje galėjai sutikti lietuvių kone kiekvienoje žingsnyje. Čionai rengtuose lietuvių festivaliuose dalyvaudavo tūkstantai žmonių. Įgainiai, deja, daug kas pakito. Vieni lietuviai išsikėlė į priemiestius, o kiti švelniai tariant, į amžinojo poilsio namus. Jų vietos užėmė kita tautai. Aiman, nebėra „Palangos“, „Rutos“, „Tulpės“, „Ramunės“, „Nidos“ ir „Dainos“. Neseniai užsidarė ir „Neringos“ valgykla. Tebegyvuoja lietuvių Bendruomenės išlaidkoma „Seklyčia“. Tame patiam pastate veikia JAV LB Socialinių reikalų tarnybos raštinė ir kt. įstaigos. Tebeveikia lietuvių Švč. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčia ir greta esanti parapijos mokykla. Veikia ir evangelikų-liuteronų „Tėviškės“ parapija. Tenka paminėti ir Šv. Kazimiero seselių vienuolyną, seselių administruojamą Marija aukštines mokyklą, o taip pat Šv. Kryžiaus ligoninę. Negalima praleisti dr. Jono Adomavičiaus vadovaujamo Aludro ir ten gyvenančių vyresnio amžiaus lietuvių. Taip pat lietuvių išteigtos „Midland Savings“ bendrovės, „Margutio II“ ir „Lietuvių balso“ laikraščio redakcijos. Visa tai yra Marquette Parko apylinkės dalis.

Kitados šioje apylinkėje veikė trys lietuvių laidojimo namai. Liko vienintelis Petkus-Marquette F.M. Amžinybės iškeliaujančių netruksta. Šių metų sausio 1-osios dienos vidurdienį, teko susitikti vienintelį lietuvių. Jis atvyko iš šią šalį laimėtos „Zaliosios“ kortelės dėka. Gal tuo patiu būdu atvyks daugiau tautiečių? Gal jie papildys retėjantįs gretas? Galbūt jiems pavyks pagyventi Marquette Parko lietuvių gyvenimą?

Tačiau ir neigiamu atveju nederėtų nuleisti rankas ir pernelyg nusiminti. Juk dangus negrįžta, o plačiai pasklidusi lietuvių išsivija tebera gyva, veiksminga. Tebūna visokeriopai geri 2000-ieji metai!

Petras Petrutis

Prie gimtojo miestelio mokyklos buvę tremtiniai: mokyto. J. Šiaučius, dukra Pajauta ir sūnus Eugenijus. Nuotr. Jono Vitkūno

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

ATSARGA GĖDOS JUK NEDARO

Bronius Nainys ilgose savo straipsniuose apie amerikietiška „Williams“ bendrovės atėjimą Lietuvon yra kritiškai atsiliepięs apie užsitęsusias de-rybas, kurios, daugelio nuo-mone, gali būti Lietuvai eko-nomiškai kenksmingos.

Apie įsijautusius susitarimus teigė: „Mažieji našta“ yra valstybės, taigi jos piliečių — mokesčių mokėtojų turtas, ir kai kas nors su juo daroma, ypač, kai jis paroduojamas ir, kaip šiuo atveju, labai keisto-mis sąlygomis bet aplinkybė-mis, argi pardavimo eiga gali-ma slepti nuo savininko?“. Iš Romos į tai atsiliepię mons. Ladas Tulaba (1999.12.10) teigdamas, kad šio objekto pardavimas yra daugiau po-litinis negu ekonominis, kad „valstybiniam ir tarpvalsty-biniam gyvenime visada bu-vo ir bus paslaptys...“, kad ne tik politiniame, bet ir sociali-niame gyvenime viską žinoti būtų žalinga. Laikymas pas-lapties leidžia išvengti nema-lonumų, kivirčių ir net kon-fliktų. Man atrodo, šie patari-mai yra visai savo vietoje, juo labiau iš žmogaus „esanti-čio arčiau dangaus“.

B. Nainys tačiau tokį prela-to perspėjimą priėmė savaip ir patarė (1999.12.21) prelatui neieškoti nei religinės temos arit. Jis nesuvokiąs, kaip su profesionaliu katalikų dvasininku būtų galima rasti bendrą vardiklį, aptarinėjant tarptautinio verslo, technolo-gijos, politikos ir kitų panašių, niokio bendra su teologijos mokslo neturintį aritį bei jų tarpusavių ryšių klausimus?.

Jeigu prelatas nėra pakan-kamai išimokalinęs reaguoti į B. Nainio straipsnius, tai ką bekalbėti apie daugumą mūsų mirtingųjų?

Nesuprantu, kaip B. Nainys prieina išvados, jog prelatas būtų pasakęs, kad Nainys kal-ba „apie tai, apie ką nieko ne-įmano“. Jei prelatas ir būtų per daug atsargus, atsarga gė-dos nedaro. O dėl paslapties, manau, mons. Ladas Tulaba nusimano geriau negu int. Bronius Nainys, nes per ilg-meitį išpatinčių klausimų pri-sirinko jų daug ir, norėdamas išvengti nemalonumų, igudo laikyti jas paslaptimi.

Leonas Ragas
Itasca, IL

PREL. TULABA VISAD „VALDŽIOS“ PUSĖJE

Prel. Lado Tulabos išpuolis prieš žurn. Bronių Nainį del „Williams“ ir „Mažieji našta“ sandorio neigiamo vertini-mo neturėtų mūsų stebinti. Prel. Tulaba visą savo gyven-imą rikiavo į tarnauti „val-džios“ pusėje, ten, kur sukaupta jėga. Ši teiginį pagrįstai ke-letu man žinomų konkrečių atvejų.

II pasaulinio karo dulkėms dar nespėjus nusėsti, prel. Tu-laba įtikinėjo Vatikaną, kad šis pasmerktų žymų katalikų filosofą dr. Ant. Maceiną, jo raštus įtraukiant į indeksą. Tai būtų sunkaus apkalbinimo „nepasuslėptinė“ politika? puoselėjusiam mūsų filosofui. Jo mokslinė karjera kabejo ant plauko. Tik Romoje esan-ciam marijonų vicgeneralui (veliau vyskupui) Pranci Bra-zui, MIC, įsiterpus, pateik-tam skundui nebuvo suteikta eiga. Filosofo kylančiai moks-linei karjerai tačiau buvo pa-kenkta. Teko laukti Vatikano II suvažiavimo nutarimų, kol debesy, gaubę tarptautinio garso filosofo mokslinius išve-

džiojimus, pagaliau nuslinko.

1976 m., JAV-ams švenčiant nepriklausomybės 200 metų sukaktį, Philadelphiaje vyko Eucharistinis kongresas. Į kongresą atvyko šv. Tėvas, šimtai tostantų katalikų ti-kintųjų. Iš okupuotos Lietu-vos į kongresą atvyko, berods, devynių asmenų dvasininkų delegacija, su vyakupais Pavi-lioniu ir Krikščioniu priešakyje. Išleidimo motyvai aiškūs. So-vietų siekta sudaryti vaizdą, kad Lietuvoje tikėjimo laisvė nėra varžoma. Atvykusią de-legaciją „Jefavo“ iš Romos at-vykęs prel. Tulaba. Philadel-phijoje buvusi JAV LB Krašto valdyba iš „U.S. Bicentennial Commission“ išrūpino lėšų, kurias panaudojo „Čiurlionio“ ansamblio koncerto ruošai Drezlės universitete ir Eucha-ristinio kongreso metu Phila-delphijos katalikų katedroje įvykusioms šv. Mišioms už Lietuvą. Mišių metu „Čiurlionio“ ansamblis pirmą kartą giedodavo muz. A. Mikulskio su-kurtas Mišias. Nepaisant di-delio LB-nės įnašo į lietuviš-ko dalies Eucharistiniame kongrese ruošą, prel. Tulaba uždraudė bet kokius pasau-lietį susitikimus su iš Lietu-vos atvykusiais dvasininkais. Jam talkino padėtyje nesusi-gaudęs amerikietis lietuvių parapijos klebonas ir dar uo-lesnė klebonijos šeimininkė. Visi trys sėkmingai susitiki-mus su svečiais iš Lietuvos stabdė, taip, kad delegaciją ly-dėjusiems sovietiniams polit-rikams darbo pritrūko. Tik paskutinę kongreso dieną, iš Čikagos atvykus dr. Petri Ki-silui, kun. Pr. Račionui, MIC, pavyko nusikratyti prel. Tulabos globos. Iš jo gavome svarbios informacijos dėl tikė-jimo laisvės varžymo, kurią įtraukėme į JAV LB met-raštinį leidinį „The Violation of Human Rights in Soviet Oc-cupied Lithuania“.

Nuo maždaug 1975 m. JAV LB Krašto valdyba dėjo pas-tangas, kad šv. Sostas pri-jungtu Vilniaus arkivyskupiją prie Lietuvos Bažnytinės pro-vincijos. Lenkija jau tuo metu pirštų į Vilniaus kraštą ne-tiesė. Vilniaus arkivyskupijos priklausymas Lenkijos Bažny-tinei provincijai atrodė tikras nesuipratimas. Lenkijoje „So-lidarnosc“ buvo beateinas į gyvenimą, ir lenko išrinkimas popiežiumi kėlė mūsų viltis. Mandagiais memorandumais emė Vilniaus arkivyskupijos klausimą judinti. Niekam ne-grasino, moksliniu būdu stengėmės dėstyti argumen-tus dėl arkivyskupijos prijun-gimo, veikėme su Lietuvos at-stovu prie šv. Sosto St. Lozo-raičio, jr. pritarimu. Įžengus į 80-tų metų dešimtmetį, iš prel. Tulabos atėjo nurodymas akciją Vilniaus arkivyskupijos klausimu nutraukti, o su juo spaudimas į vienuolių globoje leidžiamų laikraščių redakci-jas neduoti vietos minėtą klausimą svarstyti spaudos skiltyse. Motyvų dėl prel. Tu-labos „akazo“ niekad nesu-laukėme. Liūdniausia, kad bu-vome apšaukti „anarchistais“, siekusiems lietuvių išieiviją nu-tekinti prieš Vatikaną. Taigi ne vienam B. Nainiui buvo se-pama Maskvai tarnaujantio etiketė.

Atiū Dievui, Lietuva yra laisva ir Vilniaus arkivyskupi-ja yra Lietuvos Bažnytinės provincijos integrali dalis. Lai-mėta, nepaisant prelatų ves-tos, tik jam vienam aiškios „politikos“. Dažnai pagalvoju, kad Vatikanas, uždraudamas katalikų kunigams reikštis po-litikoje, omenyje specifiskai turėjo prel. Tulabą. Tiek esa-ma šviesių, kultūringų, poli-

Dvi veiklos visuomenininkės. Iš kairės: JAV LB Švietimo tarybos ir PLB Švietimo komisijos pirm. Regina Kuciūnė su seseria Irena Kriaučiūnienė. Nuotr. Indrė Tifonėlienė

tiškai sugebančių mąstyti ku-nigų! Kaip gera būtų matyti juos dalyvaujant šio gerokai sujaukto pasaulio politiniuose procesuose.

Algimantas S. Gečys
Huntingdon Valley, PA

Redakcijos pastaba. Ši tema jau „pasenusi“, ir ja laiškų daugiau nespausdinsime. Kaip ir anksčiau paminėjome, Laiškų skyriuje pareikštos skaitytojų mintys yra jų pačių nuomonė, nebūtinai atitinkanti „Draugo“ redakcijos nuomo-nę.

ISTORIJA KARTOJASI

Su įdomumu perskaitiau Jono Daugėlos straipsnį „Tamsūs šešėliai didžiojo su-kakties išvakarėse“ (2000.1.6), kuriame autorius įžvalgiai pa-žiūri į šiandieninį Lietuvos po-litinį gyvenimą. Tame straips-nyje yra ir šis sakiny: „Kur pasaulyje matyta, kad per de-šimt nepriklausomo gyvenimo metų pasikeistų net 10 vyriau-sybių“. Čia norėčiau atkreipti skaitytojų dėmesį į tą kartais pamirštą faktą, kad per pir-muosius aštuonerius nepri-klausomybės metus — nuo 1918 m. lapkričio 11 d. ligi 1926 m. gruodžio 17 d. — Lie-tuva turėjo net 14 vyriausy-bių. Taigi istorija daug nepa-sikeitė.

Vaclovas Kleiza
Lockport, IL

MEISTRIŠKAS DR. JONO VALAIČIO LAIŠKAS

Dr. Jono Valaičio atsaky-mas „Draugas“, sausio 7 d. yra klasiškas ir demagogiška Vilniaus universiteto rektoriaus Rolando Pavilionio straipsnį („Respublika“, 1999 m. spalio 20 d.), kuriame puo-lama Lietuvos vyriausybė, va-karų bei Amerikos kraštai ir užsienio lietuviai. (Tuo reika-lui buvo ir daugiau laiškų bei puikūs D. Bindokienės veda-mieji).

Paskaitės R. Pavilionio aną straipsnį, galvoji ar jo charak-teris ne su defektais !!!... kaip kad buvo psichopatai Hitleris, Stalinas, Mao ir panašūs kiti. Garbingas Vilniaus univer-sitetas privalo pažadinti jo se-natą ir R. Pavilionį atleisti iš rektorius pareigų. Kitu atve-ju R. Pavilionis toliau klai-dins jaunimą, o Vilniaus uni-versitetas gali netekti bet ko-kios paramos iš vakarų Euro-pos ir Amerikos bei užsienio lietuvių.

Demagogams negalima lei-si viešpatauti Lietuvoje.

Dr. Antanas Razma
Burr Ridge, IL

IŠLINDO YLA IŠ MAIŠO

Jei Rolandas Pavilionis būtų tylėjęs, daugelis būtų jį laikę mokyto ir protingu žmogumi. Deja, ar kipšas, ar Leninas pakuždėjo jam į ausį ir sugun-

dė parašyti straipsnį į „Res-publiką“ ir jame išlieti savo slapčiausias mintis, godas, o taip pat ir talį prieš tautos atplaišas ir buržuazinius nacionalistus, pabėgusius į užjū-rį“ ir dabar grįžtančius į tėvy-nę. O su tuo nelaimingu straipsniu yla išlindo iš maišo ir parodė jo tikrą vertę — pa-rodė, kad Vilniaus universiteto rektorius yra tikras kvailys, tiesiog idiotas.

Iš kitos pusės žmonės netu-rėtų per daug nustepti, — ko gero buvo galima tikėtis iš bu-vusio ateizmo katedros vedė-jo? Rolando Pavilionio atvejis dar kartą įrodo rusų posekio teisingumą, kad mokslas vi-siškai neklaido būti neišma-nėliu.

Jeronimas Tamkutonis
Chicago, IL

IŠEITIS TURI BŪTI

Su Kalėdų sveikinimu ga-vau ir laišką. Jau nuo 1993 metų rudens nemazai laiko — vos ne 9 mėnesius per metus — maišausi Lietuvoje. Kai grįžtu namo, sutikieji nori ži-noti, kas naujo tevėskėj. Tai va, Salantų klebonas rašo: „Šešias dienas gruodįje kalė-doju mano aptarnaujamą kitą parapiją. Graudu žiūrėti, ko-kie suvargę, suzlūgdyti, apim-ti nerimo ir nevilties dėl ateit-ies mūsų tautiečiai. Turi gyvulių, bet negali parduoti, negalėdami parduoti, neturi už ką pirkti degalų, neturė-dami degalų, negali įdirbti žemės. Po kaimus važinėja sukciai, siūlydami už kilogra-mą jautienos po vieną litą. Kaimo žmogui politika nelabai rūpi, jam svarbu dirbti ir uždirbti“.

Gaila, begyvendami savo su-kurtom gražiom idėjom ir ta-riama tėvynės meile, nei aš, nei, atrodo, Lietuvos valdžia nematom bevilčių Lietuvos kaimo žmonių. O išeitis turi būti.

Aušra Barzdukaitė
Babickienė
Richmond Hts, OH

* **Mažieji kauniečiai** į miesto sodą prie Muzikinio teatro atnešė kalėdines eg-lutes, savaitgalį galėjo nemo-kamai žiūrėti premjerinį lėlių teatro spektaklį. Prie lėlių teat-ro vykusioje šventėje vaiku-čiai kartu su tėveliais atsivei-kino su Kalėdų Seneliu bei jo palyda, dalyvavo smagiuose žaidimuose. Renginio metu vaikai atneštas eglutes surin-ko „Svaros“ įmonės darbuoto-jai. Pasak šventės rengėjo, Kauno miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos skyriaus darbuotojų, pasibaigus nau-jųjų metų šventėms, visur me-tosi tukstantais nudžiuvusių eglučių. Siekiant išvengti šios kasmetės problemos ir rengia-mas renginys „Atsiveikinki-me su eglute“.

(BNS)

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPOS KALĖDINIS POBŪVIS

Gruodžio 14 d. vyko 112-tos Lietuvos vyčių kuopos pasku-tinis 1999-ųjų metų susirinki-mas. Kadangi artinosi Kalėdų šventės, buvo suruostas pasi-svečiavimas.

Kuopos valdybos pirmininkė Mickey Petrošius, pasveikinu-si susirinkusius, pakvietė kun. Rimą Gudelį sukalbėti maldą. Kun. R. Gudelis yra 112 kuopos dvasios vadovas.

Po maldos, susirinkimui va-dovavimą perėmė pirmasis pirmininkes pavaduotojas Aleksandras Mockus. Kiekvie-nas valdybos narys atliko savo pareigų trumpą pranešimą. Po pranešimų, vyko pasisvečiavi-mas. Susirinkime dalyvavo kun. R. Gudelis, kun. Vyto Mikolaitis, ir trys Šv. Kazimiero vienuolyno seselės: Theresa Papis, Johanna Shinauskas ir Tarcisia Stuglis. Kalėdinį salės puošimą atliko Vince Petrošius.

Angliška kalėdinę progra-mą atliko liaudies dainų „De-serts Road“ dainininkai: De-nise Zakarka ir Kurt Bonomo. Jie padainavo angliškas, po-puliarias kalėdines dainas, pritariant gitarai.

Lietuviškai kalėdines gies-mes giedojė Alvinas ir Antanas Giedraitis, Algirdas Brazis, seselė Johanna ir Estelle Rod-gers. Lietuviškai dainuojan-tiems dainininkams pritarė ir pobūvio dalyviai.

112-tos kuopos Lietuvos Vy-čiai turi gražią tradiciją — kiekvieno susirinkimo metu paskirti pusę „dalyvavimo“, mokesčio Lietuvos šalpai, o kita pusė skiriama laimėtojai ar laimėtojai.

A. Paužuolis

LIETUVOS VYČIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvos vyčių 147 kuopos susirinkimą, sušauktą spalio 12 d. Florida Power patalpose, pradėjo kuopos pirmininkas Jonas Jonaitis. Kuopos kape-lionas kun. M. Čyvas sukal-bėjo invokaciją. Tylos minutės susikaupimu buvo prisiminta mirusi kuopos narė Malvinā Ugenas. Perskaicius protoko-lą, pranešimus skaitė kasi-ninkė M. Gelazienė ir Ritualų komisijos pirmininkė Aldona Valienė, kuri pranešė, kad už uolų darbą Lietuvos vyčių sa-jungoje, Ritualų komitetas Vyčių 4-tuoju laipsniu apdova-nojo A. Valienę ir A. Shukį.

Apie įvykusią 86-tą Lietuvos Vyčių Seimo konferenciją Phi-ladelphiaje pasakojo kuopos delegatas J. Jonaitis, taip pat pateikdamas suglaustą Vyčių metinę šalpos Lietuvos apžval-gą. A. Shukis perskaitė įdomų pranešimą apie Vyčių teikia-mą paramą Lietuvai, išsamiai paminėdamas davinį tvarką.

Aptarti ir einamieji reikalai. Buvo džiugu matyti po skau-daus susižeidimo sveikstančią narę Aldoną Olienę. Kuopos sergantiesiems nariams, kurių yra nemaža, pasiūsti sveika-tos linkėjimų atvirukai. Vice-pirmininkei D. Jonaitienei at-sisakius pareigų, šias pareigas užimti vienbalsiai buvo išrink-tas Antanas Gudonis. Visi kiti esantieji valdybos pareigūnai sutiko pareigas eiti kitais me-tais.

I.D.

DRAUGAS, 2000 m. sausio 14 d., pentadienis

5

A. † A.

ALFONSAS BUTKUS

Gyveno Čikagoje. Mirė 2000 m. sausio 12 d., sulaukęs 83 metų.

Gimė Lietuvoje, Telšių apskrityje, Tveruose. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: žmona Elena Kvečaitė, dukterys: Adele Mikelevičienė, žentas Algis, Dalia Waich, žentas Albertas, Elytė Žemaitienė, žentas Bronius, Loreta De Priest, žentas Robert; trys anūkės ir aštuoni anūkai; taip pat seserys Stasė Gabalienė ir Cezarija Jonikienė Lietuvoje, daug giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė pašarvota pentadienį, sausio 14 d. nuo 3 iki 9 val. vakaro Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California. Laidotuvės šeštadienį, sausio 15 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto Velionis bus atlydėtas į Šv. Mergeles Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kvietime gimines, draugus ir pažįstamus dalyvausti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, žentai, seserys, anūkai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Frank Leonard. Tel. 773-523-0440.

A. † A.

ALEKSANDRA ŠUMAKERIS BUKAUSKAITE

Gyveno Gulfport, FL, anksčiau ilgas metus Cicero, IL. Mirė 2000 m. sausio 12 d., sulaukusi 82 metų. Gimė Lietuvoje, 1917 m. gruodžio 12 d.

Nuliūdę liko: sūnūs Alphonse Šumakeris, gyv. Farmington, MO; dukterys — Aldona Krikščiukas, žentas Gregory, gyv. Gulfport, FL, ir Mary Lach, žentas Joseph, gyv. Oswego, IL; 12 anūkų, 16 proanūkų, seserys Liuda Arbataitienė Lietuvoje, Anelė Bliujus, gyv. Lemont, IL; brolis Kazys Bukauskas su žmona Jūrate, gyv. Hot Springs, AR; taip pat daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė buvo žmona a.a. John, mirusio 1968 m. ir motina a.a. Joseph.

A.a. Aleksandra priklausė Lietuvių šaulių organizacijai.

Velionė pašarvota šeštadienį, sausio 15 d. nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v. ir sekmadienį, sausio 16 d. nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. Friedrich-Jones laidojimo namuose, 44 S. Mill St., Naperville, IL.

Laidotuvės pirmadienį, sausio 17 d. Iš laidojimo namų 9:15 val. ryto Velionė bus nulydėta į St. Thomas the Apostle bažnyčią, 1500 Brookdale Rd., Naperville, kur 10 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Aleksandra bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Friedrich-Jones Funeral Home.
Tel. 630-355-0213.

Mūsų mieliai nari

A. † A.

Mokyt. ALDONAI VALEIŠAITEI BRUSOKIENEI

staiga mirus, liūdinčią dukterį DANUTĘ, netekusią brangios Motinos, žentą ir anūkus nuoširdžiai užjaučiame.

Vilniaus Krašto lietuvių sąjungos
Čikagos skyriaus valdyba ir nariai

Mylimam Dėdei

A. † A.

Dr. KESTUČIUI AGLINSKUI

mirus, reiškiame užuojautą mūsų mieliai tetai ZIUNEI, pusbroliui AUDRIUI ir jo šeimai bei kitiems artimiesiems.

Brolio a.a. Algirdo ir a.a. Onos Aglinskų vaikai:

Petras Aglinskas

Eglė Burke

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuvos Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Salomėja Daulienė (kairėje) ir Monika Gudaitienė šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios choro linkmavakario svečiams ruošia vaises. Šventė vyks šį šeštadienį, sausio 15 d., mokyklos salėje (4420 S. Fairfield Ave., Brighton Park). Bus šilta vakarienė, veiks baras. Programoje dalyvaus Lietuvos Vyčių šokėjai ir choristai. Parapijos choro vadovas Algimantas Barniškis vadovaus bendram dainavimui ir gros šokiams. Pradžią – 6 val.

APIE ŠEIMOS KLUBĄ, MENO MOKYKLĖLĘ IR LIETUVOS VYČIUS

Jau praėjusiame šimtmetyje gruodžio 19 d. Jaunimo centro mažojoje salėje susirinko nemaža žmonių – paskutines Kučias, pabendravinimą šįkart surengėme kartu su Šeimos klubu. Tradicine tapusi meno mokyklėlės atviroji pamokėlė buvo sutikta su susidomėjimu. Puikią dailės klasių moksleivių darbų parodėlę parengė visi trys dėstytojai – Eglė Brėdikienė, Ieva Narinkevičienė ir Eugenijus Rupšys. Pastarojo parengta parodėlė – puikus pavyzdys, kaip išradin galima pateikti vaikų darbelius.

Pirmą kartą žiūrovams savo studijinius darbelius parodė aktorės A. Budrytės vadovaujamos „Artistės“ iš dramų skyriaus. Gaila, kad iš dvylikos mergaičių tik keturios te dalyvavo – negailestingas gripas didesnę dalį paguldė į lovą, o dalis nedalyvavo gal ir dėl tėvelių abejingumo. Publika negailėjo katučių Agnei, Elvinai, Evelinai ir Gabrielei, kurios iš pradžių nedrąsiai, o po to vis labiau įsitraukė į dėstytojos Audrės sumanias vedamą pamoką. Dainavo Birutės Mockienės vaikų ansamblukas, skambino ką tik neseniai pradėjusi lankyti dėstytojos Jurgitos Bach pianino klasė moksleivė Dalia. Dėstytojos Angelės Paulaitienės parengtos baletų klasės šokėjos parodė visą pamokėles kompoziciją. Kartu su pramoginukais šoko ir „Lietuvos Vyčių“ studentai. Kanklininkės šį kartą pasirinko atšvęsti gimtadienį, o Aušrai Bužėnaitėi – dėkui, jos kankliavimas pajavirino mūsų šventę.

Mūsų vakaronę pagyveno, galima sakyti, ekspromtu atsiradęs kalėdinis Senis Tomas Gudauskas, Lietuvos vyčių šokėjas. Jis taip sumaniai vedė visą vakaro programą, kad galėjai tik džiaugtis, jog turime savo tarpe talentingų jaunuolių. Visi gavo dovanų, kas dau-

giau, kas mažiau, tačiau nusiskriaustų nebuvo. Net ir man dosnusis senelis padovanojo samtį.

Po to buvo vaisės, kurias susinešėme patys. Šį kartą Šeimos klube nerengėme jokių paskaitų ar susitikimų, o norėjome tik ramiai pasisėkėti, pabendrauti. Meno mokyklėlės atviroji pamokėlė užpildė beveik visą vakaro programą. Dėkingi ir Amerikos lietuvių TV steigėjui Arvydui Rencui, jam žinusiame ir jau parodžiusiam šį renginį. Advento laikotarpis sukaupė mus – nesilinksmintome, nešokome. Ramiai pabendrau, išsiskirstėme.

Šiais metais rengsime Šeimos klubo dviejų metų sukačiavimą. Tikiuosi naujų žmonių ir daugiau pasidomėjusių susilaukti.

Siek tiek apie Meno mokyklėlės reikalus. Naujųjų metų praga Meno mokyklėlės vardu buvo gauta keletas gero linčių naujų metų ir daugiau pasidomėjusių susilaukti. Šiek tiek apie Meno mokyklėlės reikalus. Naujųjų metų praga Meno mokyklėlės vardu buvo gauta keletas gero linčių naujų metų ir daugiau pasidomėjusių susilaukti. Šiek tiek apie Meno mokyklėlės reikalus. Naujųjų metų praga Meno mokyklėlės vardu buvo gauta keletas gero linčių naujų metų ir daugiau pasidomėjusių susilaukti.

Ligija Tautkuvienė

„Draugo“ redakcijai reikalingi vartoti Macintosh kompiuteriai. Bet kokie modeliai. Jeigu kas turi Macintosh kompiuterį ir daugiau jo nenaudoja, „Draugas“ mielai priimtų. Tokia auka gali būti nurodoma nuo mokesčių.

Sausio 23 d., sekmadienį, Jaunimo centro moterų klubas maloniai kviečia visus (pirmą kartą 2000 metais) atvykti į Jaunimo centro kavinę, kur nuo 8 val. galėsite pasivaikinti skaniais mielinais blynais, prie kurių bus ir burnoj tirpstančios obuolinės košės. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą. Laukiame!

Panevėžiečių dėmesiai. Panevėžio Juozo Balckonio (buvusios berniukų) gimnazijos įkūrimo 95 m. paminėjimas ir abiturientų susitikimo šventė vyks kovo 3-4 d. Visi buvusieji abiturientai ir apskritai panevėžiečiai kviečiami šventėje dalyvauti. Kas norėtų platesnės informacijos, rašykite: Vytauto Žemkalnio gimnazija, Smiltynės 29, 5319 Panevėžys, Lietuva.

Bronė Nainienė. Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto pirmininkė, yra suruošusi (kas gali susikačiuoti?) gausybę įvairiausių renginių, skirtų ir PLC lėšų suteikti, ir ypatingus žmones pagerbti, ir kultūrinį mūsų išprusimą pakelti... Kaip malonu matyti, kad pagaliau „atėjo ir Nainienės eilė“ – ruošiamas pobūvis-pabendravinimas šį sekmadienį, sausio 16 d., tuoj po 11 val. r. Mišių. Rezervacijos priima Vanda Gvildienė tel. 630-271-9136. Mokėjime padėkoti dirbantiems!

„Dainavos“ vyrų oktetas išleido savo naująją kompaktinę plokštelę, kurios pristatymas įvyks kitą penktadienį, sausio 21 d., 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Ši oficiali pristatymą rengia Čikagos jaunimo sąjunga. „Dainavos“ ansamblio vyrų oktetas atliks programą, bus galima nusipirkti naujų kompaktinių plokštelių arba kasetių, bus proga ir šiaip su draugais smagiai pabendrauti. Į šį smagų ir įdomų vakarėlį kviečiame atvykti visą Čikagos jaunimą!

Lietuvos vaikų piešinių konkurso „Mano pasaulis 2000 metais“ darbeliai pasiekė LB Kultūros tarybą Čikagoje. Lietuvos ambasada Vašingtone ir Almos fondas Lietuvoje, pritariant Almai Adamkienei, nusprendė vaikų laureatų darbų parodą pristatyti ir Amerikos vaikams. Pirmoji paroda įvyks vasario 5 d., šeštadienį, 7:30 v.v. meno galerijoje, Lemonte. Parodą organizuoja galerijos direktorė Dalia Šlenienė, LB Kultūros tarybos narė.

Sausio 12 d., trečiadienį, pirmame puslapyje „Chicago Tribune“ aprašė Čikagos istorinio Auditorium Theatre prieangio mozaikos restauravimą, prie kurio prisidėjo menininkas Alfredas Sutkus.

Cicero apylinkės šv. Antano parapijos lietuvių vėl kviečia tautiečius atvykti sekmadienį, sausio 16 d., 11 val. ryto lietuviškas šv. Mišias ir dar kartą parodyti savo solidarumą su Cicero lietuvišiais. Čia yra mūsų visų bendras reikalas, nes, jei nebus mums paskirtas patogus šv. Mišių laikas sekmadienį, tai sustos visų Cicero lietuvių organizacijų egzistavimas, kaip pvz., Lietuvių Bendruomenės, BALFO, ALTO skyriai. Cicero lietuvių pamaldas lanko tautiečiai iš tolimesnių apylinkių. Padėkime išlaikyti mūsų teises lietuvių pastatytoje bažnyčioje.

Šv. Kazimiero seserų vadovaujamos Maria aukštėsinios mokyklos ketvirtasis metinis pokylis, pavadintas „Snowball“ vardu, vyks sausio 22 d. Chateau Del Mar, Hickory Hills, Illinois. Pradžią 6 val. vak. Pokylis metu specialiai pagerbiami nusipelnę asmenys, įteikiant jiems „Marijos Kaupaitės“ žymenį, kuris šįmet skirtas šv. Kryžiaus ligoninės administratoriui ir kartu prezidentui Mark Clement. Renginyje bus pagerbta ir trys pasižymėjusios Maria gimnazijos alumnės, kurių tarpe yra dr. Nijolė (Šalikauskaitė, baigusi 1953 m.) Remeikienė. Vietas rezervuoti galima tel. 773-925-8686, ext. 25.

LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius š. m. birželio 30 d. – liepos 1 ir 2 d. organizuoja kelionę autobusu į XI Lietuvių tautinių šokių šventę Toronte. Išvykstame liepos 1 d. anksti rytą. Į PLC grįžtame liepos 3 d. apie 6 val. Galima užsisakyti: a) tiktai autobuso bilietus; b) autobuso ir nakvynės bilietus; c) autobuso, nakvynės, šventės ir pokylis bilietus. Užsakant visus bilietus, bilietų kaina – 350 dol. Informacija apie kelionę teikiama šiais tel. 630-243-0791 arba 708-346-0756.

„Amerikos balsas“ – lietuviškai „Amerikos balso“ lietuviškas programos dabar galima girdėti tiesiogiai iš „Amerikos balso“ 24 val. per dieną. E-adresas: <http://voa.gov/lithuanian/>

13 artl

ir is toli

PALM BEACH LIETUVIŲ ŽINIOS

Į gruodžio 14 d. vykusius Palm Beach lietuvių pabendravinimo pietus atvyko apie 60 dalyvių, tarp jų ir svečiai iš Lietuvos – Jadvyga ir Adolfas Damašiai. Jadvyga Damašienė papasakojo apie gyvenimą Lietuvoje, atsakė į klausytojų klausimus. Popietės metu buvo aptartas ir Vasario 16-osios minėjimas, kuris turėtų vykti šia tvarka: vasario 6 d. – pamaldas už Lietuvą, lietuvių ir aukas dėl jos laisvės; vasario 16 d. – vėliavos pakėlimas prie Juno Beach miesto rotušės; vasario 18 d. – minėjimas metodistų salėje.

„Lietuvių biuletenis“

KAS ATVYKS Į ST. PETERSBURGĄ?

Gruodžio 8 d. St. Petersburgo Lietuvių klubo kultūrinio būrelio surengtoje popietėje buvo aptartas vienas iš didesnių būrelio renginių – Lietuvos operos solistų Juditos Leitaitės ir Vladimiro Prudnikovo koncertas, kuris turėtų vykti kovo 1 d. Palladium teatre, St. Petersburg.

Popietės metu taip pat buvo priimtas LB Kultūros tarybos siūlymas dalyvauti Kultūros tarybos planuojamose poezijos vakaruose, į kuriuos turėtų atvykti iškilus lietuvių poetas Sigitas Geda. Renginiai numatomi keliuose JAV miestuose 2000 m. gegužės mėnesį. „Lietuvių žinios“

Lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ parapijos Moterų draugijos kalėdinėje popietėje 1999 m. gruodžio 11 d. I eil. iš k. Ida Pilmonienė, vysk. Hansas Dumpys, Donna Dumpys, draugijos pirm. Ida Jonušaitienė ir „Tėviškės“ parapijos tarybos pirm. Kasparas Vaisvila. Stovi – draugijos narės ir svečiai.

Nuotr.: Dr. Algimanto Keleto

PRIEŠKALĖDINIAI TĖVIŠKĖS PARAPIJOS RENGINIAI

„Tėviškės“ parapijoje šiuo metu veikia vienu metu reikiama laikyti Moterų draugiją. Draugijos narės su dideliu atsidavimu ir meile dirba ne tik savo artimo, bet ir visos parapijos gerovei, skirdamos nemažai savo laisvalaikio valandų įvairių sumanymų įgyvendinimui. Jos kiekvieno mėnesio paskutinio šeštadienio popietę susirenka parapijos saleje ne vien dvasiniam susikaupimui, kurio metu giedamos įvairios giesmės ir vyksta įvairių minčių bei sumanymų pasikeitimai.

Draugijos narių prieškalėdinis susirinkimas įvyko (šį kartą išimtinai) gruodžio 11 d. po adventiniu vainiku ir jau prie puošniai padabintose eglutės. Popietę pradėta bendrai sugiedojus Paul Gerhard (1607-1676) sukurtą giesmę „Ak, kaipgi aš vertingai galiu priimt Tave“, muz. Jūratei Lukminienei pritariant pianinu. Po giesmės draugijos pirmininkė Ida Jonušaitienė nuodėmėms, nepamiršdama nei popietėje dalyvaujančių vyrų.

„Tėviškės“ parapijos klebonas vysk. Hansas Dumpys savo trumpą kalbą rėmė mintimis iš šv. Jono evangelijos;

Donna Dumpys, Jūratei Lukminienei akompanuojant pianinu, anglų kalba atliko Frans Mikael Franzen (1772-1847) švedų liaudies giesmę, taip pat ir Mary Caldwell giesmę „Sweet, holy Child“.

Po kelių kitų bendrai sugiedotų Advento ir kalėdinių giesmių Idos Kasparaitienės tartas sveikinimo žodis buvo skirtas moterų draugijos ilgametei ir nepailstusiai pirmininkei Idai Jonušaitienei, vykdančiai šias pareigas daug metų su meile ir pasiūlymu. O Moterų draugijos narės, kaip „nepavargstančios bitelės“, esančios parapijos židiniui, šildančių parapijoje ruošiamus renginius, gardžiais valgiais vaišino parapijiečius ir jų svečius. „Draugijos pirmininkė Ida Jonušaitienė ne vien rūpinasi visais renginiais, bet ir visa kita veikia; parapija – jos antri naminė“, – sakė Ida Kasparaitienė. Palinkėjus Idai Jonušaitienei palaimintų šv. Kalėdų, prašant, kad Aukščiausias teiktų jai sveikatos, kantrybės ir ištvermės darbuotis dar ilgus metus Dievo karalystės vynuogynė, Moterų draugijos ir valdybos vardu jai buvo įteikta didžiulė gražiai žydinti gelė.

Ketvirtosio adventinio sekmadienio popietę „Tėviškės“ parapijos sekmadieninė mokykla, vadovaujant Ritai Norikaitei-Stoncienei, suruošė kalėdinį renginį, pavadintą „Du tūkstantai metų“. Programą buvo sudaryta iš kalėdinių giesmių, muzikos ir eilėraščių. Kiekvienam mokiniui teko pasireikšti pagal jo ir jos sugebėjimą.

Gabrielei Aušraitei teko deklamuoti net ilgesnį eilėraštį, ką ji labai sklandžiai atliko. Toliau popietės dalyvius džiugino Jonathan Ankus ir Stephen Waldukat, saksofonais pagrodami kalėdinių giesmių melodijas.

Po programos atvyko ir vaikų seniai lauktas Kalėdų senelis, Pijaus Stončiaus asmenyje. Senelis buvo greit apsuptytas didelių klebesčių skleidžiančių, kalėdinių dovanų išsiilgusių vaikų. Pradžioje Senelis mėgino sužinoti iš vaikų, ką jie buvo išmokę sekmadieninėje mokykloje, bet greit jo pageidavimą nustumė jau apdovanotųjų džiaugsmingi balsai.

Valteris Bendikas

Eglutės metu Lemonto „Žiburelio“ Montessori darželio mokinukai deklamavo eilėraštukus Kalėdų seneliui, kuris, rodo, yra geras daktarė Aloyzo Pakalniškio pažįstamas.

Nuotr. Indrės Tūjūnienės

SKELBIMAI

• **Akcija, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuostabiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730

• **Sagil's restoranas, 6814 W. 87 St., Burbank, IL, tel. 708-588-0886** sveikina visus su Naujais metais linkėdami sveikatos ir sėkmės! Laukiame Jūsų atsilankant pas mus.

Pavaišinsime lietuviškais valgiais, maloniai jus aptarnaus. Priimami užsakymai įvairioms progoms, pagal pageidavimą. Iki pasimatymo! Irma ir Barbara.

• **Sausio 14 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje** – dvigubas debiutas: jau pažįstamas čikagiečiams „Žaltvykslės“ aktorius Viktoras Jafinakas pirmojoje 2000-ųjų parodoje pristato savo „Kompiuterinę fotografiją“. Antusias debiutas – parodos atidarymo metu išgarsinto Justino Steponavičiaus poetinė miniatūra „Tuptybės mintys“ ir pasiklausysite jo elektrinė gitarą atliekamo Paganinio Caprice Nr. 24.

• **Mūsų marti Marytę, gyvenanti Marquette Parke, kas savaitę valguoja į Racine Bakery ir Deli** nusipirkti šviežių lietuviškų dešrų ir kopūstų. Parvažiavus namo, Marytė vaišina mus. Kaip smagu! Racine Bakery ir Delicatessen, 6216 W. Archer Ave., Chicago, IL. Tel. 773-581-8500.

• **Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas** – kiekvieną sekmadienį 7 v.v. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4458 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• **Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugijos metinis susirinkimas** ruošiamas sekmadienį, 2000 m. sausio 16 d. šv. Mergelės Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje, 44 St. ir Fairfield, tuoj po 11:30 val. ryto lietuviškų Mišių. Bus renkamas nario mokesčiai. Po susirinkimo bendri pietūs. Visus maloniai kviečia valdyba.

Atnešę „Saulutei“, Lietuvos Vaikų globos būreliui, dovanėlių, kurios bus išsiųstos Lietuvos vaikams, Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai klausėsi Padėkos dienos programos.

Nuotr. Indrės Tūjūnienės